

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΘΗΛΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 11

Χανία 17^η Ιουνίου 1932

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 2

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Μαζὶ μὲ τὸ σχολικὸ ἔτος ἔληξε καὶ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς ἐκδόσεως τοῦ σχολικοῦ περιοδικοῦ μας.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι σὰν κἀνθε πρᾶγμα στὴν ἀρχή, παρουσίασε καὶ τοῦ το ἑλλείψεις ἀναπότρεπτες γιὰ τὸ πρῶτο πολὺ πρέπει νὰ κριθῇ μᾶλλον ὡς προσπάθεια ἢ ὅποια εἶχε εὐγενῇ κίνητρον νὰ δώσῃ εἰς τὸν μαθητικὸν κόσμον ἕνα μέσον νὰ ἐξωτερικεύῃ τῆς ιδέας καὶ τὶς γνώμες του, τὰς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ τῇ ζωῇ του γενικά. Ἡμεῖς θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσωμε τοὺς συναδέλφους μαθητὰς διὰ τὴν ἡθικὴν καὶ ὕλικὴν ὑποστήριξιν τὴν ὁποῖαν ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν μὲ ἐνθουσιασμόν μᾶς προσέφεραν εἰς τὸ περιοδικόν μας καὶ τοὺς κ. κ. Διευθυντὰς τῶν σχολείων οἱ ὅποιοι τὸ ὑπεστήριξαν εἰς τὰ σχολεῖα των.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΘΗΤΙΚΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

ΗΛΕΚΤΡΑ

Στῆς 28 τοῦ Μᾶη δόθηκε στὰ Ὀλύμπια ἀπὸ τὶς μαθήτριες τῆς Στ' τάξεως τὸ ἀρχαῖο δράμα τοῦ Εὐριπίδη ἢ Ἡλέκτρα.

Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ δυσκολότερα δράματα καὶ γιὰ ν' ἀνεβασθῇ στὴ σκηνὴ θέλει δύναμι, θέλει κόπους, θέλει καλλιτέχνες. Ὅμως μ' ὅλα

αὐτὰ χάρις στοὺς κόπους ποὺ καταβάλανε οἱ σεβαστοὶ μας καθηγηταὶ καὶ ἰδίως ὁ κ. Γυμνασιάρχης καὶ ὁ καλὸς καὶ δραστήριος καθηγητὴς μας κ. Χατζιδάκης ὁ ὁποῖος καὶ τὸ ἐδίδαξε, καὶ χάρις ἀκόμα στὶς μαθήτριες ποὺ προσπαθῆσαν ἢ καθεμιά τους ὅσο τὸ δυνατόν νὰ ἀποδώσουν καλλίτερα τὸ ῥόλο της, τὸ δύσκολο αὐτὸ δράμα τοῦ Εὐριπίδη παίχτηκε μὲ ἀρκετὰ μεγάλη ἐπιτυχία.

Ὁ κόσμος ποὺ παρακολούθησε τὴ πρώτη βραδυνὰ τὸ ἔργο ἔμεινε κατενθουσιωμένος. ὅπως κ' ἐκεῖνος ποὺ τὸ παρακολούθησε τὴ Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα καὶ ὁ τύπος ἔγραψε ἐνθουσιασμένος. Τὸ παίξιμο τῶν μαθητριῶν καὶ ἰδίως τῆς Ἡλέκτρας (Ριζίκας Κανδαράκη) τοὺς συνήρπασε. Ἐπαιξε τόσο φυσικὰ! Εἶχε νοιώσει βαθειὰ μέσα της τὸν Εὐριπίδη καὶ αἰσθανότανε πραγματικὰ τὸ ῥόλο της. Καὶ ἡ Μαντωνανάκη δὲν ὑστέρησε καθόλου ὡς Χρυσόθεμις. Τὸ ῥόλο τῆς Κλυταμνήστρας ὑπεδύθη ἡ Λουπάση τὸν δὲ τοῦ Αἰγίσθου ἢ Μανιουδάκη μὲ ἀρκετὴ ἐπιτυχία καὶ αἱ δύο. Πολὺν καλὰ ἔπαιξε ἐπίσης καὶ τὸ ῥόλο της ὁ Ὁρέστης (Δανάη Κνιδάκη) Παιδαγωγὸς τοῦ Ὁρέστη ἦταν ἡ Μπουρνάζου ἀκόλουθοι τῆς βασιλισσας ἢ Μαλινάκη καὶ Μπορολῆ. Τρεῖς ὑπηρεταὶ ἢ Ποθουλάκη Διγενάκη Βαρδάκη καὶ οἱ ὑπηρετρίες Τσοῦρδου (ἐπιστάτρια), Μουζουράκη, Ζολινδάκη, Βατικιώτου, Γαλάνη, Ψαλτόγλου. Στὴ πομπὴ λάβανε μέρος καὶ οἱ ὑπόλοιποι τελειόφοι-

τες. Ὅλες εἶχαν ἐπιτυχία.

Ὁ ὑποβολέας ἦταν ἄχρηστο γιὰτὶ ὅλες ξέρανε ἀπὲξω πολὺ καλὰ τὸ μέρος τους. Τὸ εἶχαν μελετήσῃ πολὺ καὶ εἶχαν καταβάλῃ κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ μάθουν καλλίτερα.

Πραγματικὰ συνετελέστηκε ἕνα μεγάλο καὶ δύσκολο ἔργο κ' αὐτὸ χάρις στὶς ἀκούραστες καὶ ἐνεργητικὰς ἐκεῖνες μαθήτριες ποὺ ἂν καὶ εἶναι στὴ τελευταία τάξη καὶ ἔχουν ἕνα σωρὸ καὶ δύσκολα μαθήματα, ὅμως δὲν διστάσανε νὰ κόψουν λίγες ὥρες ἀπ' τὸν ὕπνο τους, ἀπ' τὴν ἀνάπαυσή τους, ἀπ' τὸ περίπατό τους καὶ νὰ τὶς μεταχειρισθῶν γιὰ πρόβες καὶ ἐτοιμασίες γιὰ τὸ δράμα. Κουρασθήκανε, κοπιάσανε, ὅμως ἀνταμειφτήκανε γιὰ ὅλους, γιὰτὶ στεφανωθήκανε κ' αὐτὲς καὶ στεφανώσανε καὶ τὸ ἀγαπημένο τους σχολεῖο, ποὺ σὲ λίγο μὲ λύπη θὰ τ' ἀφίσουν, μὲ τὸ ἀμάραντο στεφάνι τῆς δόξας. Ὅλοι οἱ κόποι τους, ἡ κούρασή τους ἢ ἀγωνία τους, ξεχαστήκανε, τὸ μόνο ποὺ ἔμεινε στὸ νοῦ τους εἶναι τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο βράδυ στῆς 28 τοῦ Μᾶη, ὅπου κατάκοπες καὶ κατασυναγωνισμένες δεχόταν τὰ συγχαρητήρια τοῦ ἐνθουσιασμένου κοινοῦ, ὕστερα ἀπὸ τὴν μεγάλη ἐπιτυχία παράστασιν τοῦ δράματος....

Ἀρριέττα Δ. Ζυγομαλά
Μαθήτρια Δ' τάξεως Γυμνασίου Θηλέων

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗΝ

Λίγα τώρα χρόνια εἶναι ποὺ θέσαν ο' ἐφαρμογὴ τὰ γυμνάσιά μας τὰς μαθητικὰς κοινότητες, ὁργανώσεις ἀπὸ τὰς ὁποῖες δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κανένας παρὰ πῶς πολλὰ οἱ μαθηταὶ ὠφελοῦνται. Ἡ κοινότης ἀφοῦ ἔχει σκοπὸ νὰ διαπλάσῃ εὐγενεῖς χαρακτῆρας καὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἀλληλεγγύην, πρωτοβουλία, ἀμιλλα καὶ νὰ μας παρασκεύασῃ γιὰ τὸν ὕστερον ἐπ' τὸ σχολεῖο βίον μας, ποὺ εἶναι πολὺ δασκολώτερο ἀπ' τὸ μαθητικὸ, ἐπόμενο εἶνε πῶς εἶναι ἕνας θεσμὸς πολὺ ὠραῖος ἄξιος γιὰ ἔπαινο.

Τὸ πετύχαμε μὲ τὴν ἴδρυσιν τῆς φετεινῆς καινότητος.

Πρῶτα πρῶτα πετύχαμε ἕνα σύνδεσμο μεταξὺ τῶν μαθητριῶν μᾶς συνέδεσε ἢ κοινότης ὅχι πιά σὰ συμμαθήτριες ἀλλὰ σὰ ἀδελφὰς εἴμαστε 30 περίπου μαθήτριες καὶ εἴμαστε μιὰ καὶ ἔτσι μαζὺ ἀδελφωμένες σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ σχολικοῦ μας χρόνιο φροντίζαμε γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς κοινότητος μας.

Δὲν εἴμαστε οἱ μαθήτριες τοῦ πολλοῦ καιροῦ χωρὶς γνώμην δικιά μας καὶ πρωτοβουλία ἐμεῖς π.χ. ζητᾶμε μοναχὰς τὶς ἐκδρομὰς ἐμεῖς προτεῖνομε τὸ μέρος ποὺ θέλομε νὰ πᾶμε καὶ γενικὰ ἐμεῖς κανονίζομε ὅλες τὰς λεπτομέρειες.

Μὲ τὴν καθημερινὴν συνεισφορὰ ἐνὸς δεκαλέπτου καὶ μὲ τὴν ἐλεημοσίνην ποὺ ἔπειτα κάναμε σὲ πολλὰς φτω-

ΝΕΚΡΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΡΙΔΑΚΗ

Ὁ χάρος γιὰ δεύτερη φορά φέτος ἄπλωσε μ' ἀπονιά τὸ δρεπάνι του στὸ Γυμνάσιό μας καὶ μᾶς πῆρε μιὰ ἀπὸ τὶς ποιοὶ ἀγαπητές μας μαθήτριες. Ἦτανε τὸ καμάρι τοῦ σπητιοῦ της καὶ πολλὲς ἐλπίδες στηρίζανε σ' αὐτὴν οἱ γονεῖς τ' ἀδέλφια καὶ οἱ συγγενεῖς της. Μὰ καὶ μεῖς οἱ μαθήτριες τὴν ἀγαποῦσαμε γιὰ τὴν εἶχαμε γνωρίσει κι' εἶχαμε ἐκτιμήσει τὸν χαρακτήρα της. Εἶτανε ἐργατικὴ καὶ φιλόπονη εὐθυμὴ καὶ τακτικὴ σεμνὴ καὶ κοσμία. Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ δὲν στάθηκαν ἀρκετὰ γιὰ νὰ συγκινήσουν τὸν ἄσπλαχνο τὸ χάρο. Ἐτριξε τὰ κόκκαλα τοῦ προσώπου του μ' ἓνα μορφασμὸν ἱκανοποιήσεως καὶ ἡ χολὴ ποὺ ἀντὶ γιὰ αἷμα ὑπάρχει μέσα του, ἐκινήθηκε ζωηρότερα καὶ μᾶς ἀφῆρεσε ἓνα ἀπὸ τὰ ἐκλεκτώτερα στάχυα τοῦ κάμπου μας, τοῦ Γυμνασίου μας. Ἦτανε τόσο

καλὴ κι' εἶχε μιὰ τόσο εὐγενικὰ καρδιὰ ποὺ ὁ Θεὸς φαίνεται θέλησε νὰ τὴν πάρῃ ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμον τὸν γεμᾶτο κακία καὶ ὑποκρισία ἀμόλυντη καὶ ἀναμάρτητη καὶ γι' αὐτὸ τὴν κάλεσε τόσο γρήγορα κοντὰ του.

Τὰ δάκρυά μας ἦτανε ἀκόμη ποιοὶ πολλὰ καὶ ποιοὶ εἰλικρινῆ καὶ ἡ συγκίνησὶς μας ἀκόμη ποιοὶ μεγάλη γιὰ τὴν μᾶς ἀφῆρε τόσο ξαφνικά.

Ναὶ ἦταν ἀπὸ καιρὸ ἄρρωστη, ἡ Εἰρήνη μας ἀλλὰ κάθε δυὸ τρεῖς μέρες μᾶς ἐρχόταν καὶ ἔτσι δὲν γεννήθηκε ποτὲ μέσα μας ὁ φόβος μήπως τὴν χάσομεν.

Ἡ κηδεῖα της γίνηκε τὴν Δευτέρα στίς 10 1)2 τῆς 30 Μαΐου καὶ τὴν παρηκολούθησεν ὁλόκληρον τὸ Γυμνάσιόν μας. Κατετέθη καὶ στέφανος ἐκ μέρους ὅλων τῶν κοινοτήτων τοῦ Γυμνασίου καὶ χωριστὰ τῆς Ε' τάξεως εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνῆκε Ἐξεφωνήθησαν δὲ καὶ ἐπικήδειοι ὑπὸ 4 μαθητριῶν.

Ζ. ΣΠΕΡΕΛΑΚΗ
Τάξις Ε'

χρὲς οἰκογένειες, δὲ κάναμε μοναχὰ μιὰ ωραία πράξι, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐγενικὸ αἶσθημα τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἀλληλοβοηθείας ἀναπτύσσαμε καὶ συνηθίσαμε νὰ κάνουμε τὸ ἀγαθὸ.

Πλουτίσαμε τὶς γνώσεις μας μὲ τοὺς θισαυροὺς τῆς βιβλιοθήκης μας μὲ τὰ μικρὰ ἀλλὰ σοφὰ βιβλία μὲ τὰ ὁποῖα γεμίσαμε καὶ τὰ ὁποῖα ἀγοράσαμε μὲ τὰ χρήματα τοῦ ταμείου τῆς κοινότητος. Ἀπ' τὴ μικρὴ μας κοινωνία δὲ λείπανε οὔτε ἡ διαλέξεις.

Αὐτὸ εἶναι μιὰ ωραία ἐνέργεια τῆς κοινότητος ποὺ ἔχει ἔξοχα ἀποτελέσματα, γιὰ τὴν ἡδιαλέξεις ὅχι μόνο κείνο ποὺ τὲς ἀκούει ὠφελοῦνε μὰ καὶ κείνο ποὺ τὲς γράφει, γιὰ τὴν νὰ γίνῃ

μιὰ διάλεξι τὲς περισσότερες φορές δὲ εἶναι δινατὸ παρὰ κείνος ποὺ θὰ τὲς κάνη θὰ διαβάσῃ θὰ συμβουλευθῇ βιβλία καὶ ἔτσι θὰ ὠφεληθῇ καὶ ὁ ἴδιος. Κάναμε καὶ ἀπ' αὐτὲς.

Νὰ τώρα ἡ σπουδαιότερα δρᾶσις τῆς κοινότητος μας, τὸ περιοδικὸ τοῦ βέβαια δὲ φιλοξενεῖ στίς ἱστῆλές του μόνο τὰ ἔργα τῶν μαθητριῶν τῆς δικῆς μας κοινότητος ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν κοινοτήτων τοῦ σχολείου μας καὶ τὸ ὁποῖο ποτὲ δὲ θὰ μπορούσαμε νὰ ἀποκτήσωμε χωρὶς τὲς κοινότητες καὶ ἐπομένως νὰ κερδίζουμε τόσα καὶ νὰ εἶχαμε τόσες πολλὰς ὠφέλειες. Μ' αὐτὸ καλλιεργοῦμε τὴν κρίσιν μας ἀποκοτῶν με εὐκαλία ἐκφράσεως, συνη

θίζουμε νὰ διατυπώνουμε τὴ γνώμη μας μὲ θάρρος, πλουτίζουμε τὰς γνώσεις μας καὶ συνηθίζουμε νὰ σεθώμεθα τὰς γνώμας τῶν ἄλλων.

Γενικὰ τὴ κοινότητά μας διέκρινε μιὰ καλὴ θέλησι ὁμόνοια καὶ ἀγάπη συνηθίσαμε στὴν ἀγάπη καὶ στὴ διάπραξι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἔτσι φυσικὸ εἶναι ὅταν αὐριο μεθαύριο βγοῦγε ἀπ' τὴ σχολικὴ κοινότητα στὴ πραγματικὴν κοινωνία, νὰ μὴ ζητήσωμε νὰ κάνουμε κακὸ στὸ συνανθρώπῳ μας, στὸ πλησίον μας ἔστω καὶ αὐτὸς εἶναι ἄγνωστος, ἀλλὰ μόνο νὰ τὸν ἀγαπάμε νὰ ζητᾶμε πάντα τὴ πρόοδο καὶ προαγωγὴ καὶ ποτὲ κάτι ποὺ θὰ τὸν βλάβῃ ἐπόμενο εἶναι ὅστερα ἀπὸ τὰ τόσα ποὺ ἐπιδιώκει καὶ ἐπιτυχαίνει ἡ κοινότητα νὰ εὐγνωμονήσωμε μ' ὅλην μας τὴν καρδιὰ καὶ νὰ συγχαροῦμε κείνο ποὺ πρῶτα εἰσήγαγε στὰ σχολεῖα τὸ ὠραῖο αὐτὸ δεσμὸ καὶ ἔνωσε τοσοστέρεα τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ ζητήσωμε καὶ ἄλλα χρόνια τὴν ἰδρυσί της μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν εὐχὴ πῶς ὅτι δὲ κα ταφέραμε φέτο καὶ πέρυσι μὲ τὴν ἰδρυσί της θὰ κατορθώσωμε τοῦ χρόνου μὲ τὴν ἐπονίδρυσί της.

Ἰωάν. Ν. Θεμιστοκλέους
Τάξις Ε' Γυμνασίου Θε-
λέων Χανίων.

ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

Ἀκόμα λίγος καιρὸς εἶναι ποὺ καθόμουν εἰς τὸ γραφεῖόν μου καὶ εἶχα μπροστά μου ἓνα δύσκολον, πρόβλημα, δύσκολον κατὰ τὴν γνώμην μου. Ἦμουν λοιπὸν θυμωμένη καὶ μὲ τὴν ἑαυτὴν μου, ἐπεὶ δὲν μπορούσα νὰ λύσω τὸ πρόβλημα αὐτὸ, καὶ μὲ τὸν καθηγητὴν μου ποὺ μᾶς εἶχε βάλει τέτοιο πρόβλημα. Ἦτο ὅμως καὶ ἓνα ἄλλο ποὺ μοῦ δυνάμωνε περισσότερο τὸν θυμόν μου. Εἰς τὴν πόρτα τοῦ δωματίου μου ἦσαν μερικὲς φίλες

μου, αἱ ὁποῖαι μοῦ ἐφώναζαν νὰ κάνω γρήγορα γιὰ νὰ παίξω.

Εἰς τὸ τέλος νόμισα ὅτι ἡ τὸ καλύτερον ν' ἀκολουθήσω τὶς φίλες μου καὶ νὰ παίξω, παρὰ νὰ καθίσω νὰ κοπιᾶσω καὶ νὰ λύσω τὸ πρόβλημά μου γιὰ νὰ εἶμαι τὴν ἐπομένῃν χωρὶς φόβο. Ἐνῶ ὅμως ἐπαίσαμε βλέπω εἰς τὸ ἀπέναντί μας παράθυρον, ἓνα ἀγοράκι τοῦ δημοτικοῦ νὰ ἀσχολεῖται ἐπὶ πολλὴν ὥραν μὲ τὸ νὰ γράφῃ καὶ νὰ σβύνη τὰ κεφαλαῖα γράμματα τῆς ἀλφαβήτου ἐπεὶ δὲν ἦσαν ὥρατα. Μόλις τὸ εἶδα ἐγὼ παραιτῶ εὐθὺς τὸ παιχνίδι καὶ πηγαίνω στὸ δωμάτιόν μου καὶ ἀφοῦ ἐκάθησα ὀλίγην ὥραν, σκέφθηκα ὅτι εἶναι ντροπὴ μου, αὐτὸ τὸ νήπιον νὰ ἔχῃ τόσην θέλησιν καὶ ἐπιμονὴν ὥστε νὰ μπορῇ νὰ κατορθώσῃ ἐκεῖνο ποὺ θέλει, καὶ ἐγὼ ποὺ ἦμουν μεγαλύτερή του καὶ μάλιστα εἰς ἡλικίαν ποὺ μπορούσανὰ σκέπτομαι τὰς δυσχερείας τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, νὰ μὴν ἔχω ἐγὼ ἐπιμονὴν καὶ θέλησιν, ὥστε νὰ κατορθώσω κείνο ποὺ θέλω. Χωρὶς νὰ χάσω καιρὸ τότε ἀρχίζω νὰ λύω τὸ πρόβλημα. Ἀφοῦ κουράσθηκα καὶ ἐπίμεινα ὀλίγον κατορθώσα κι' ἔλυσα τὸ πρόβλημά μου.

Μοτάκη Μαρία
Τάξις Α' Γυμν. Θελ. Χανίων

Η ΑΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ἡ φίλη μου ἡ ὁποία ἀπὸ πολὺν καιρὸ εἶχε ἐγκαταλείψει τὸ θρανίον δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἓνα μειδιάμα σὰν εἶδε τὴν ἀγωνία μου τὴν συγκίνησίν μου γιὰ τοὺς διαγωνισμοὺς. Ἐνα μειδιάμα τὸ ὁποῖον δὲν ξέρω γιὰτί μοῦ ἐφάνει ἐξαιρετικὰ προκλητικὸ. Ἐτσι μοῦ ἦλθε ἡ ὀρεξις νὰ τὴν.... πιέξω.

Σὰς φαίνεται παράξενο. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι καθόλου ἀστεῖο. Διαγωνισμὸς διὰ τὸν μαθητὴν σημαίνει σοβαρὰ ἀγωνία. Ξεφύλισμα βιβλίων, ἀποστήνησις, διὰ

βασμα εξαντληντικό ή άμφιβολία του τι θα τύχη ως θέμα και εκείνο.... το άποτέλεσμα. Από αυτό που θα εξακτηθῇ ή επιτυχία, ή όχι το όποιοι θα δώση την άμμοιβήν. Λοιπόν... άρχισες τις κλάψες. Η άσυναγώνιστη εις ευαισθησίαν φίλη μου βέθεωρούσε βλέπετε «κλάψαν» την εξωτερικεύσιν της άγωνίας αυτής. Γελάς! Μα θα σέ ήθελα μαθήτρια άκόμη. Μαθήτρια και να έχης και διαγωνισμός και μάλιστα εις τα δύσκολα μαθήματα. Δεν φαντάζομαι να έπαυες τότε, ούτε να γελούσες.

Μα... δεν γελῶ γιαντό!

—Να σκέπτομαι... πόσο τραγικό θεωρεῖ κανείς αυτό το πρᾶγμα.

—Και δεν είναι. Για σέ ψου. Δεν ξέρω αύριο εις την πάλην της ζωής, εις τόν άγώνα της σκληρῆς υπάρξεως ποιά εἶδους συγκινήσεως θα συναντήσωμεν. Άλλ' όποιες και αν ειδαν δεν φαντάζομαι να είναι μικρότερες από την άγωνίαν των διαγωνισμῶν. Δεν θα διαφέρουν και πολύ. Δεδομένου μάλιστα και της ηλικίας, άσφαλῶς, δεν θα προκαλοῦν τόσην έντύπωσιν. Θέλω να πῶ πῶς ή ψυχραιμία μας θα είναι τόση ὥστε να μετριάζη σοβαρῶς την συγκίνησιν που τώρα ταιλαιπωρεῖ το είναι μας. Άλλωστε ό διαγωνισμός του σχολείου, μου φαίνεται βέβαια πῶς έχει όλα τα χαρακτηριστικά, των γεγονότων που θα μᾶς συγκινήσουν και αύριο εις την ζωήν. Διότι βέβαια εκείνο τό όποϊόν θα μᾶς άπασχολήσῃ εις την ζωήν και αύριο θα είναι ή επιτυχία! Αυτό που και εις τόν διαγωνισμόν γεννᾷ και την άμφιβολίαν και την συγκίνησιν και άπασχολεῖ την σκέψιν και κάνει τό μυαλό να μηχανευθῇ ότι δήποτε. Μοῦ φαίνεται έμένα, που αν αύριο μακρυνά από τό σχολείο, στη εϋρύτερη παλαιστρατῆς ζωής, πρόκειται να αντιμετωπίσω ένα οίανδήποτε πρό

βλημα μέσα μου δεν θα ξυπνήσουν, διόλου διαφορετικά αίσθήματα από εκείνα τα όποια ξυπνᾷ σήμερον ό διαγωνισμός. Είναι ή πρώτη συγκίνησις της ζωής μου, συγκίνησις παιδική και για τόν λόγον ὁμως αυτό, δεν χάνει διόλου την σημασίαν της. Όταν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' όψιν ότι ή έκτασι κάθε συγκινήσεως είναι ὑπόθεσις άπολύτως ὑποκειμενική και ότι εις οίανδήποτε συγκίνησιν δίδομεν ήμεῖς την σπουδαιότητα αναλόγως της σημασίας του άποτελέσματος της ὑποθέσεως ή όποία προκαλεῖ την συγκίνηση τότε θα κριθῇ όποία είναι ή πραγματική ὑπόθεσις του διαγωνισμού. Είναι ή πρώτη φορά που τό παιδί, ὡς άνθρωπος αντιμετωπίζει τό πρόβλημα της επιτυχίας εις την ζωήν του μέλλοντός του.

Και όταν άκόμη ή σημασία του γεγονότος αυτού δεν εύρύνεται από αὐτήνταύτην την σκέψιν, τό ὑπό συνείδητον την αντικαθιστᾷ. Έτσι μέσα μας ξυπνοῦν όλα τα αίσθήματα που θα χαρακτηρίσουν αύριο την ζωήν μας. Πρῶτα τό αίσθημα της άμφιβολίας θα επιτύχομεν; Έπειτα τό αίσθημα της ὑπερισχύσεως άπέναντι των άλλων, αυτό που δημιουργεῖ την άμιλλα και τό όποϊόν εις τοὺς αδυνάτους ψυχικῶς καταλήγει εις τόν φθόνον.

—Μα γιατί δεν γελάς!

—Σκέπτομαι!

Η φίλη μου δεν ήθελε να μου πῇ την σκέψιν της. Εἶμαι ὁμως βεβαία πῶς θα έσκεπτόταν ότι εἶχα δίκην. Τι λέτε σεῖς που άφίσατε τό θρανία. Δεν είναι ό διαγωνισμός ή έναρξις της πάλης διά την ζωήν;

Ἑλλη Α. Μαντωνανάκη
Τάξις ΣΤ'

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Ο ΜΑΗΣ

Αντικρυ στο παράθυρο της

καμαρούλας μου είναι ένας κήπος που άποτελοῦσε στα περασμένα χρόνια τό άγαπητό μου μέρος καί τό καταφύγιον των παιγνιδιών μου που τέλος εκεί είναι ὁλομου τό παρελθόν. Άλλά και τώρα άποτελεῖ τό μέρος των ὀνειροβασμῶν μου. Τὰς ὥρας της άργίας μου πηγαίνω στο παράθυρον και καρφώνω τό βλέμμα μου στο κήπον αυτό. Εκεί μέσα βλέπω να στριφογυρίζεται ή φύσις ὅλη. Στο μέρος αυτό εἶχε φυτρώσει κατὰ τό πρωτοβρέξια λίγο τρυφύλλι μικρό — μικρό που μόλις γαρνίριζε την γῆν: Σιγά — σιγά έμεγάλωνε και τό χειμῶνα εἶχε κολύφει τήν δην. Τό Μάρτη άρχισε να πετᾷ μικρά μπουμπούκια και τώρα ὦ! τώρα να τό δῆτε!

Ο κήπος έσκεπάστηκε ὅλος από άπειρο χρυσάφι που στίς καυτερές μεσημεριάτικες ακτίνες πετᾷ θαυμάσιες άνταύγιες. Στο μυαλό μου τώρα γεννιώντανε σκέψεις

«Απ' έμπρός μου παρήλυναν οἱ μήνες ό ένας μετά τόν άλλον που ή φαντασία μου τοὺς παρίστανε ανθρώπους γέροντες και πάνω απ' αὐτούς σάν άρχηγός ερχεται ό Μάης στολισμένος αὐτός γελαστός και χαρούμενος και πίσω ακολουθοῦν οἱ άλλοι που κατσοφιασμένοι και άσχημοι ὑποκλίνονται μπροστά σ' αὐτόν».

Χρυσή Κουρῆ

Τάξις Α' Ἡμιγυμν. Σφακίων.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΙ

«Λοιπόν; θα πάμε έκδρομή ή όχι;

Επιτέλους δεσποινίς πρέπει να κάμωμε και μεῖς μία άφοῦ θα πάνε ὅλες σὲ τάξεις και άφοῦ θα είναι ή τελευταία μας.» «Να δοῦμε τώρα τί θα γίνη, πᾶς εἶλεγε ή δεσποινίς. Εμεῖς φωνάζαμε άνυπομονούσαμε, δεν βρίσκαμε ήσυχία. Επὶ τέλος την Παρασκευή τό μεσημέρι αποφασίστηκε να πάη έκδρομή και ή άθλητική ὁμάς τοῦ Γυμνασίου μας «Φερενίκη».

Άλλά εἶλατε τώρα που έπρε-

πε ν' αποφασίσωμε και ποῦ θα πάμε.

Η μιὰ έλεγε στη Γωνιά, ή άλλη στην Κάνδανο ή άλλη στο Καστέλλι και κάθε μία έλεγε άλλο χωρίο.

Επὶ τέλος, άνάμεσα σέ φωνές και φασαρίες βγήκα ή πολιτική άπόφασις: Θα πηγαίναμε στο Καστέλλι!

Συμφωνήσαμε δύο αυτοκίνητα και άρχισαμε τις έτοιμασίες. Όσοι τό ξέρανε και είχαν ξαναπάει άλλη φορά μᾶς είχαν πῶς είναι πολύ ὠραίο και ιδίως μᾶς έπαίνεσαν την ὑπέροχη θάλασσα του. Και εμεῖς δέβαια δεν έμέναμε άσυγκίνητες και καθῶς ήταν άρκετῇ ζέστη με την άδεια της Γυμναστρίας μας και τοῦ καθηγητοῦ που θα μᾶς συνόδευε αποφασίσαμε να κρατήσουμε ά κουστούμια μας και να κάμωμε μπάνιο.

Φαντάζεστε δέβαια τῇ χαρᾷ και τό κέφι μας. Έτσι ή έκδρομή θα εἶχε κἀνῆ τό προτότυπο που είναι πάντοτε και ὠραιότερο.

Πρῶτ' πρώτ' λοιπόν τό Σαββάτο φρέσκες και χαρούμενες μπαίναμε σέ δύο αυτοκίνητα και ξεκινούσαμε κατὰ τις 7 γιὰ τό Καστέλλι. Αφήσαμε να δοῦμε άπό τήν πόλιν και έπειτα άρχίσαμε τα τραγούδια. Καί τί δεν είπαμε! «Οτι θέλετε και ότι ζητήσετε.» Όλο γέλια άστεία φωνές και τραγούδια ήταν ό δρόμος μας. Καθῶς δλέπετε λοιπόν εἶχε άρκετῇ ποικιλία. Τήν συμπλήρωναν και ὑπεροχα τοπεῖα που περνούσαμε και που μᾶς φαινόταν σάν να έτρεχαν με άπίστου τη γρηγοράδα.

Ιδίως όταν ό δρόμος μας ήταν κοντά στη θάλασσα ήταν τρέλλα. Ο διοκάθρος, άέρας μᾶς έδρόσιζε και έκανε να νοιώθωμε τοὺς ἐκτυσῶς μας ελαφρούς και χαρούμενους. Τὰ διάφορα χωρία που περνούσαμε δ Πλατανιάς με τὰ ὠραία του σπιτάκια δ Μάλεμος δ Δραπανιάς και τόσα άλλα έδιδαν ποικιλίαν εις την διαδρομήν μας ποῦ γινόνταν έτσι ὠραιότερη. Επὶ τέλος να μῆ σᾶς τό πολυλογῶ ὅστερα από μικροῦ σταθμοῦς και ἔξα γενικῶς ὠραιότατο δρόμο τραγουδῶντας και φωνάζοντας ὅπως γίνεται στίς έκδρομές που μέσα στη φύσιν ξεχνᾷ κανείς τοὺς τύπους της πόλεως διακρίνομε τό Καστέλλι. Κάτω από τὰ πόδια μας ήταν ένα θέαμα ὠραίοτατο. Κάτω ένας μεγάλος κάμπος που έτέλειωνε σέ ένα άπέραντο καταγάλανο καθρέφτη που άντανάκλουσε στη γυαλίστη ρῆ έπιφανεια τοῦ τῆς χρυσῆς ἁχτίδες τοῦ ἡλιο. Κι' εκεί σάν να τό χᾶιδε το κύμα άπλωνόταν τό Καστέλλι με τὰ άσπρα σπιτάκια του που φαινόταν ὅλα

μικρά σὰ προβατάκια πού κατέθηκαν νά ποιούν νερό. Δέν πέρασε πολλή ώρα και ύστερα από ένα δρόμο κατηφορικό με άρκετες στροφές και πλίζοντας ένα άδικοπο κρυφτό με τη θάλασσα ποτε τη βλέπαμε και πότε τη χάναμε μπήκαμε επιτέλους στο Καστέλλι.

Τό πρώτο σχεδόν πού συναντήσαμε ήταν τό κατάπλο σάν χιόνι Γουινάσιο τοῦ Καστελλίου. Μαθηταί πετάχθηκαν στο παράθυρο από τό θόρυβο τοῦ αὐτοκινήτου μας και μᾶς χαιρέτησαν χαρούμενα. Τούς ἀνταποδώσαμε τόν χαιρετισμό και προχωρήσαμε ἔως ὅτου φτάσαμε μέσα στο Καστέλλι. Για μία στιγμή νόμισα πως δρισκόμουν μέσα στα Χανιά μας. Αὐτή ήταν ἡ ἐντύπωσής μου. Μαγαζιά διάφορα ἐμπορικά καφενεῖα, ὑποδηματοποιεῖα, φάρμακοι, ξενοδοχεῖο, ζαχαροπλαστεῖο, σπίντια ἀρκετά τίποτα δέν λείπει από τό Καστέλλι. πού ἔχει ἀληθινά τώρα τελευταία μεγάλη ἐξέλιξη. Κατεβήκαμε και ἀφού ξεμυδίσσαμε λίγο ζήτησαμε μέρος για ν' ἀφήσουμε τὰ πράγματα μας και για νά φάμε. Πρόθυμοι μερικοί ντόπιοι μᾶς ὡδήγησαν σεένα μέρος πολύ ὡραίο με δένδρα και νερό από πού φινιότανε και ἡ θάλασσα χαρούμενες και ἐνθουσιασμένες τακτοποιήσαμε τὰ πράγματα τὰ μας και ἐπειτα... τι νομίζετε ὅτι ἐκάναμε; Τό μπάνιο τό ξεχάσαμε; "Οχι βέβαια. Πήραμε τό κουστούμια μας με τή συνοδεία τῆς Γουινάστρας μας και ξεκινήσαμε για τήν ἀκρογιαλιά τρέχαμε φωνάζαμε δέν ξέραμε τί νά κάνουμε από τή χαρά μας. Περιπατούσαμε ἔως 5 λεπτά πάνω σέ ἀμμουδιά και χαλίκια θαυμάσια και φτάσαμε στήν ἀκρογιαλιά. Ἡ θάλασσα ἦταν μαγεία. Δέν πέρασε πολλή ώρα και μᾶς δέχτηκε στήν δροσερή ἀγκαλιά της σάν τή πιό στρογγυλή μανοῖλα μας ἄφησε νά δροσιστοῦμε και νά παῖξουμε με τὸ κῶμα της μᾶς ἐσκλάβωσε και με τὸ σκολία μᾶς ἔκαμε νά ὑπακούσω με τή πρόσκλησιν της δεσποινίδος. Τὴν ἀφήσαμε με λύπη εἰς τὰ κρυσταλλένια νερά της πού ταραχτήκαν για λίγο ἀντήλησαν από τις φωνές και τὰ γέλια μας ἡσύχαν και ξαναπήραν τήν πρώτη τους ὄψιν τῆς γεμάτης γαλήνης.

Ἦταν τόσο ὡραίο αὐτό τό μπάνιο. Ἀλλά μᾶς ἀνοιξε ὑπερβολικά και τὴν ὄρεξιν και ὅταν σέ λίγο ἐστρώθη και τὸ τραπέζι μας πού ἦταν σωστό Λουκούλειο γεῖμα ἀφού εἶχε... καισαλάτα με λάδι και ἔβδι τὴν τιμήσαμε σάν ἀκηθνοὶ Λούκουλοι. Κράτησε περίπου 1 ὥρα με ἀστείκαί γέλοια και με πολλή κέφι πού μᾶς ἔφερε πιό πολύ τό λίγο

κοκκινέλι.

Κατά τή μία διασκορπιστήκαμε στο χωριό για νά τὸ γνωρίσω με καλλίτερα, και ἀποκομίζοντας τις ὡραιότερες ἐντυπώσεις μαζευτήκαμε κατά τις 4 σ' ένα καφενεῖο και χορήγαμε με μουσική ένα γραμμόφωνο πού εἶχαν τὴν κλωσὺν νά μᾶς παραχωρήσουν. Καθίσαμε λίγο και ἀφού ἐδχαριστήσαμε τοὺς περιποιητικούς κατοίκους Καστελλίου μπήκαμε κατά τις 5 σ' αὐτοκίνητο και ἀποχαιρετῶντας με μία τελευταία ματιά τό Καστέλλι και τὴν ὑπέροχη θάλασσά του πού μᾶς χάρισαν ὥρες εὐτυχισμένες και ξένοιαστες φύγαμε για τὴ Γωνιά ὅπου εἶχε πάρει ἡ 4η τάξις. Ἀλλά δέν καθίσαμε πολλή ὥρα ἀν και οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηριοῦ πού ἐπισκεφθήκαμε με ὑποχρεωτικό τρόπο μᾶς παρακάλεσαν νά μείνωμε νά φάμε ἐκεῖ, φύγαμε γιατί ἡ 4η τάξις εἶχε πάρει στή Σπηλιά.

Περάσαμε μέσα από τό Κολυμβάρι πού ἀν και τὸ γνωρίσαμε για λίγες στιγμές μᾶς ἔκαμε πολὺ ὡραία ἐντύπωση. Καί προχωρώντας πάντα με τραγούδια ἐνωθήκαμε σ' ένα ὑπέροχο μέρος ἀπάνω από τὸν Πλατανιά στήν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ σ' ένα μέρος γεμάτο δένδρα και πρασιναδες.

Φύγαμε με μεγάλη ὄρεξι και τελειώνοντας οἱ εἶχαμε ἀφήσει ἀν και ἦταν 8λα ἄφθονα φύγαμε γεμάτες δύναμι και ὄρεξι για τὰ Χανιά πιά.

Φτάσαμε κοντὰ τις 8 και ἀναστατώσαμε τὸν κόσμο με τις φωνές και τὰ τραγούδια μας εἶδο ποιώντας τὸν ὅτι γυρίσαμε, ἐνθουσιασμένες και γεμάτες ὡραίες ἐντυπώσεις από τό Καστέλλι πού με τὴ θέλησιν τῶν φιλέργων κατοίκων του ἔχει ἐξελιχθῇ σέ μεγάλο βαθμό, και σκεπτόμενες πὺς θά μπορούσαν και τὰ ἄλλα χωριά μας νά τοῦ μοιάσουν ἀν ὄχι νά τὸ φτάσουν.

Εὐτέρπη Κανδαράκη
Τάξις Γ'

Ἡ ΑΡΑΧΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ

Καθισμένος ἔγραφα τὰς ἀσκήσεις μου ὅταν χωρὶς νά τὸ θέλω σήκωσα τὰ μάτια ἀφηρημένος ψηλά.

Ἐξαφνα βλέπω ένα κουνουπι ἀπ' αὐτὰ τὰ μεγάλα πού πετοῦσε ἐδῶ και ἐκεῖ.

Μία ἀράχνη διαφυγοῦσα τὴν προσοχήν μου, εἰσεστήσει τὰ δῦκτια της ἀπαρατήρητος ἐκεῖ στή γωνία.

Τὸ καυμένο τὸ κουνουπι πετόν ἀνύποπτα, ἄγγιξε λί-

γο τὸ ἐργαστήρι της και καί μπερδεψε τὸ ένα του ποδαράκι.

Ἀμέσως, νόμιζες ὅτι και ἡλεκτρικὸ κουμπὶ τῆς πάτησαν, πετιέται ἡ ἀράχνη σάν νά τὸ περιέμενε και τυλίγει γρήγορα—γρήγορα και τὸ ἄλλο του ποδαράκι.

Τότε ἀφίνω και ἐγὼ τὴν πένα μου και λαμβάνω στάσιν προσοχῆς.

Ἡ ἀράχνη γυρίζει πάλιν εἰς τὴν θέσιν της και παρακολουθεῖ τὰς κινήσεις και τὴν ἀγωνίαν τοῦ θύματος της, ἐνῶ συνάμα φροντίζει κατὰ διαλείματα νά περισφίγγῃ στενώτερον τὸν δεσμόν της.

Τὸ ξεύρω πὺς τὰ κουνουπια εἶναι βλαβερά, ἀλλὰ πιστεύσατέ με ἐκείνη τὴν στιγμήν τὸ λυπήθηκα.

Ἀρπαξα τὸν χάρακά μου και ἐτοιμάσθηκα νά σχίσω τὰ δικτένια δεσμὰ τῆς ἀπονης αὐτῆς ἀράχνης και νά τὸ ἐλευθερώσω.

Ἀλλὰ ἡ περιέργεια—ἡ αἰωνία—μέ συνεκράτησε. Τὸ κουνουπιτόρα μόλις κινεῖται τὸ ένα του πτερό εὐρίσκειται σφιχτὰ δεμένο.

Τι δύναται νά κάμῃ πειδῆ;

Ἡ ἀράχνη ὅσο βλέπει ὅτι τὸ θῦμα της ὑποκύπτει, τὸ πλησιάζει περισσότερον.

Ἡ πάλιν και ἡ ἀγωνία αὐτῆς διήρκησε περί τὰ εἴκοσι λεπτά τῆς ὥρας.

Τέλος νεκρὸ πειδὶ τὸ ἄμμοιρο κουνουπι και τυλιγμένο καλὰ με τὰ νήματα δικην νεκρικοῦ σαβάνου, τραβιέται ὑπὸ τῆς δολείας ἀράχνης εἰς τὸ βάθος τῆς γωνίας της.

Τότε και ἐγὼ δέν κρατήθηκα πειδῆ, δίδωμι μὲ τὸ χάρακα πού τὸν κρατοῦσα ἀκόμη και κουβαριασμένα τώρα ἀράχνη, και κουνουπι και δῦκτια, βρέθηκαν στο τραπέζι μου ἀποκάτω.

Γεώργιος Σιγανάκης
Γυμν. Ἀρρένων τάξις Δ'.

Μεταξὺ ζωγράφων:

Ὁ πίναξ πού ἐπώλησα χθές μοῦ ἐστοίχισε 15 χροῖνια ἐργασίας

—Δέν εἶναι δυνατόν

—Βέβαια δυὸ μέρη για νά τὸν γάνω και τὸν ὑπόλοιπο για νά τὸν πουλήσω.

ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ...

Ἡ Γίνα μπήκε μέσα ἔκναμμένη, γυρίζοντας κεῖνο τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

«Ἐβαλε ἀρχή, ἀπὸ τῆς Μαρτιῶ τὴν ὑπηρετρία.

—«Γιατὶ ὅταν ἔρχομαι ἀπ' τὸ σχολεῖο, κουρασμένη, ἐννοῶ ν' ἀνοίγῃς ἀμέσως τὴν πόρτα. Γιατὶ, δέν εἶμαι ὑποχρεωμένη νά στέκωμε δέκα ὥρες ἔξω, νά περιμένω. Τ' ἀκούεις; Εἰ δὲ ἄλλως νὰ πάρῃς τὰ πρᾶγματα σου και νά φύγῃς. Ὅρίστε μας!»

Ἐκεῖ ἐφούσκωνε τὰ κοκκινισμένα μίγουλά της και φύσодε σάν ψάρι.

Ἡ καυμένη ἡ Μαρτιῶ δὲ μίλησε σταν ομοπῆθηκε μόνο και χωρὶς ἄλλο, μέσα της θά ψιθύρισε κανένα ἔορκε.

Ἦστερα ἔπιασε τὴν μητέρα, ἡ Γίνα. Ἐκεῖ τῆς μίλησε με πολὺ ἄπρεπο τρόπο.

—«Γιὰ τε, και σεῖς μαμά! Γιατὶ τὴν πληρώνετε τὴν ὑπηρετρία;

Δὲ σώνει πού με στέλνετε στο σχολεῖο και ξεποδαριάζομαι νά πηγαίνω και νάρχομαι, μόνο, θέτε και βέστα ἀπὸ πάνω!»

Ἡ μητέρα ἀρκεσθὲν νά κουνήσῃ ἀπελπιστικά τὸ κεφάλι της, για τὰ χάλια τοῦ παιδιοῦ της.

Ἦστερα ἔμεινα ἐγὼ.

—«Φύγε και τοῦ λόγου σου ἀπὸ τὴ μέση! Ὅλο βρίζεσαι μπροστά μου! Πήγαίνε νά στρώσῃς τὸ τραπέζι. Στῆς 3 ἔχω πάλι τὸ καταρμένο τὸ σχολεῖο, στῆ 5 ὠδεῖον, Τὶ θά πρωτο κάνω;»

—«Αὐτὸ πού ἔχεις πιό πρώτα... ψιθύρισε σιγὰ—σιγὰ, ἀπὸ φόβο μὴ μοῦ δώσῃ καμμιὰ γροθιά στο θυμό της απάνω.

Μὰ ὕστερα οὔτε σταυροκαπῆθηκα. Ὑε ψιθύρισε ἔορκε, ὅπως ἡ Μαρτιῶ.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Μαρτιῶ εἶναι ἀγράφωμη, χωριὰ τοπούλα και ἄλλο τίποτε νά κάνῃ, δέν ξέρει.

Τὸ παληοκόριτσο! σκέφθηκα, στρώνοντας τὸ τραπέζι. Εἰκουράζεται κανεῖς (κι εἶχα σὸ νοῦ μου ὄχι βέβαια ἐμένα ἀλλὰ τοὺς γονεῖς μας), ἰδρώνει και ἰδερώνει για νά τὸ στείλῃ στο σχολεῖο νά μάθῃ δυὸ γράμματα, ὕστερα ἔχει κι' ἀπαντήσεις! Αὐτὸ εἶναι τὸ «εὐχαρι-

«τῶ» πού τοὺς δίνει.

Δὲν μπορῇ, νὰ σκεφθῇ, πὼς τὸ «καταραμένο το σκολειό» εἶναι ἓνα βῆμα πού κάνει στὸ δρόμό τῆς ζωῆς, πού τὴν κάνει νὰ ἐ-
χῃ λίγη πείρα καὶ νὰ μὴ σκοντάφτῃ κάθε τόσο, στὰ χαλίκια πού θὰ συναντᾷ σὲ ἄλλα τῆς τὰ θέματα, στὲς διάφορες δοκιμασί-
ες. Ἐκείνη ἡ «μητέρα» «πιντάζομαι τὴ λύπε τῆς ὅταν σκέπτεται πὼς τὸ παιδί τῆς δὲν θάναί, με-
θαύριο. ἱκανὸ ν' ἀντιμε-
τωπίσῃ τὲς δοκιμασίες αὐ-
τῆς, ὅταν αὐτὴ δὲν θὰ ὁ-
πάρῃ πιά γιὰ νὰ τὸ συμ-
βουλεύῃ καὶ νὰ τ' ὀδηγῇ.
ἰαὶ πόσο θὰ τρέμῃ ἡ
φτωχὴ μητέρα, γιὰ τὲς συ-
νέπειες!

Δὲν θὰ τολμᾷ νὰ τὲς σκέπτεται.

Γιατί, ἓνας τέτοιος ἄν-
θρωπος, ἡ θ' ἀπογοητευθῇ
ἀμέσως μὲ τὸ πρῶτο ἐ-
μπόδιο, πού θὰ συναντή-
σῃ. ἢ.... ὅα στήριξή τῆς ἐ-
λπίδες του, ὅχι δέχαι-
στὸν Μεγάλον μας τὸν Πα-
τέρα καὶ τὴν Θεά του
Πρόνοια, παρὰ στὸ.....
ἔγκλημα, ἀλόγιστον....»

Εὐγενία Τσοῦρδου
Τάξις Γ'

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Τρίτη 26

Τὸ σχολεῖο ἀπὸ σήμερὰ δὲν ἐρ-
γάζεται καὶ κάθε μίαν ἐξ ἡμῶν
μὲ τὰ βιβλία στὸ γέρι εὐχεται
εἰς τὰς συμμαθητρίαι τῆς μ' ὅλη
τῆς τὴν ψυχὴν «Καλὸ Πάσχα»
καὶ εἶναι τόσο Χαρούμενη....

Μίτος Τετάρτη 4

Παρήλθε ἤδη ἡ ποθητὴ τῆς
Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μας
ἡμέρα.

Τώρα μὲς καλοὺν τὰ σχολεῖα.
Κι' εἰς τὴ λαχταριστικὴν φω-
νοῦλα τοὺς τρέχοντες πρόθυμοι
νὰ ἐξυκολουθῶμεν τὸν Μαθη-
τικὸν δίο.

Μίτος

Δευτέρῃ 29. Πόσες ὁμορφες
στιγμὲς δὲν περνοῦμε διαδράζον-
τας ἓνα ὁμορφὸ βιβλίο πού πε-
ριέχει μίαν παραμυθένια ἀλήθεια
καὶ λίγα παιδικὰ ἀστεία. Πόσο
μὲς φωτίζουν τὰ βιβλία αὐτά.
Πόσες γνώσεις δὲ μὲς χαρίζουν
καὶ πόσες εὐχαρίστητες ὥρες
διαβάζοντάς τα.... ἸΓ' αὐτὸ καὶ
σήμερα προσθέτομεν [9 βιβλία
στὴ πτωχὴ μὰ διασκεδαστικὴ
βιβλιοθηκοῦλα μας, ἀπὸ τὰ δι-

βλία ἐκεῖνα πού πλουτίζουν ψεῦ-
τικούς κι' ὄνειριμένους.

Ιούλιος

Σαββάτο 4. Μὲ πόση λαχτάρᾳ
περιμέναμε τὴν ἡμέραν αὐτὴν....

Ἐπὶ τέλους [νάτην. Ἐφθασε.

Εἶναι παραμυθία. Βρισκόμαστε
ὅλες στὸ πόδι.....

—Ποῦ εἶναι ἡ Ἐριθέλη; Ἡλ-
θε; Ἄ νάτην.

—Ἐριθέλη τί ἀπόκαμες;

—Τὰ κανονίσαμε, δλα ἔτοιμα.

—Λοιπὸν θὰ πάμε. Θὰ περά-
σωμε τρέλλα!

—Ναί, Ναί!...

Κι' ἀμέσως χαρούμενες φω-
νὲς γέλια, τραγούδια.... γέμισαν
τὸν ἀέρα. Ἀφ' οὗ ἐπέρασε ἡ πρῶ-
τὴ ἐντύπωση ἀρχισαν τὰ σχί-
δια.

Ἐπειτὰ ἀπὸ μικρὴ συνενόησι
κάθε μίαν πηγλίνει σπῆτι γιὰ νὰ
ἐτοιμαστῇ.

Ἐπὶ τέλους ξεμερώνει τὸ
Σάββατον.

Εἴμαστε ὅλες μαζεμένες στὴν
αὐλὴ τοῦ σχολείου μὲ τὰ σα-
κουλάκια μας. γεμάτα ἀπὸ ὁμορ-
φα φαγώσιμα ἐνῶ τὸ αὐτοκίνητο
μὰς περιμένει ἀπὸξω....

Καὶ οὐ λίγο τὸ αὐτοκίνητο δια-
σχίζει γοργόπτερο τὸ δρόμο ἐνῶ
ἐμεῖς δροσιζόμεθα ἀπὸ τὴν πρῶτὴν
αὐραν πού μὰς ὑποδέχεται χαί-
δεύοντας τὰ χαρούμενα πρόσωπα.
Τώρα περνοῦμε ἓνα δρόμο δεξιὰ
κι' ἀριστερὰ τοῦ ὁποίου τὰ χω-
ράκια εἶναι σπαρμένα μὲ σιτάρι
εὐρωστο καὶ ζωρὸ πού φαίνε-
ται σὰ νὰ χρυσώνῃ μὲ τὰ πρῶτα
γλυκοχαϊδέματα τοῦ ἡλίου,
γέρνοντας τὰ χρυσαφένια κεφα-
λάκια του, ἔτοιμο πρὸς θερι-
σμόν....

Τὰ δέντρα μὲ τοὺς σκονισμέ-
νους ἀποκλαμούς των στέκονται
πυρίφανα στὸ διάδα μας.

Πρὶν προλάβομε νὰ ἐξετάσω-
μεν καλὰ τὴν φύσιν φθάσαμε
στὲς Καλύδες. Τὸ ὄρατο χωριὸ
πού εἶνε μὲ τὰ δένδρα του μὲ
τὸ ποταμάκι του, μὲ τὴν ἀκρο-
γιαλιά του Στὲς ὅχθες τοῦ πο-
ταμικοῦ πού τρέχει ὁλόκληρο
δυσώνοντα πλάτανος καὶ κάτω
ἀπ' αὐτοὺς καθίσουμε, ἔως οἷου
ἤλθε ἡ ὥρα νὰ φύγωμε.

Καὶ τώρα μέσα σ' αὐτοκίνη-
το δὲν ἀκούεται ἄλλο ἀπὸ φω-
νὲς, γέλοια, τραγούδια, χωρὶς
πιὰ νὰ ἐξετάζωμε τὴν φύσιν.
Πλησιάζομε εἰς τὸν Βάμον. Ρίπ-
τομε γύρω μίαν ματιά, καὶ μόνο
ἐλαϊῶνες φαίνονται, πού στὸ φύ-
σημα τοῦ ἀέρος μοιάζουν τρι-
κυμισμένη θάλασσα. Ἀλλὰ μὴ
καμε στὸ χωριὸ καὶ νὰ μὰς σὲ
λίγο νὰ φέρνωμε δόλτες.

Ἐπειδὴ ὡς γνωστὸν ὁ Βάμος
εἶναι πρωτεύουσα τοῦ Ἀποκο-
ρώνου δὲν εἶναι κανένα μικρὸ
χωριὸ, ἀλλὰ μίαν κομόπολιν. Καὶ
γι' αὐτὸ ὡς γνωστὸν ἔχει [Γυμ-

νάσιον διάφορα γραφεῖα δικα-
στήρια καὶ ἄλλα δημόσια κτί-
ρια. Γύρω ἀπὸ τὸ γυμνάσιό του
εἶναι ἓνα ὄρατο ἄλλο; φυτευθὲν
ὡπὸ τῶν μαθητῶν. Ἐκεῖ μὰς
ἔστειλαν καὶ καθίσουμε.

Σὲ λίγο φύγαμε ἀπὸ καὶ μὲ
τὲς καλύτερες ἐντυπώσεις. Καὶ
πάλι τ' αὐτοκίνητο δευθύνεται
στοὺς Ἀρμένους.

—Αὐτὸ τὸ χωριὸ εἶναι σολὸ
ὄρατο, μὰ; λέγουν μερικὲς πού
τὸ ἐπεσκέφθησαν.

Οἱ φωνὲς μὰς τώρα γίνονται
πὺ δυνάτες καὶ χαρούμενες. Καὶ
οὐ λίγο τὸ αὐτοκίνητο σταματᾷ
κάτω ἀπὸ κάτι πλατάνια. Κατε-
βήκαμε γρήγορα γρήγορα καὶ
ἀμέσως, ὁλοῦμε μίαν πόρτα μὲ
τὴν ἐπιγραφὴν «εἰσόδος πλα-
τάνου».

—Τὶ εἶναι ὁ; ἐρωτήσαμε.

—Δὲν ξέρετε; Μὰ; λέγουν
μερικὲς πού εἶχον πάει καὶ ἄλ-
λοτε; εἶναι ἓνα καφενεῖον μὲ
ἓνα μεγάλο καὶ ὄρατο κήπο σιτὴ
μέσῃ τοῦ ὁποίου δρίσκεται ἓνας
πελώριος πλάτανος, μὲ μαγευτι-
κὴν ἐντύπωση. Ἀπὸ τὴν ῥίζα
τοῦ ἀναβλύζει γάργαρα καὶ ἔρο-
σερὸ νερὸ κρέχοντας μὲ παναρ-
μόνιο μουρμουριτὸ γιὰ νὰ δρῇ
τὴ θάλασσα, πρὶν προφθάσωμεν
νὰ τὸ καμαρώσωμε. Σιτὴν ἄλλη
ὁχθὴ τοῦ ποταμοῦ μικρότερα
πλατάνια ἐνῶ καθρεπτίζονται
σιτὰ νερά του, λούονται συγχρό-
ως μέσα σ' αὐτὰ, μὲ πόσην χά-
ριν πού κάνουν τὴν ψυχὴ μὰς
νὰ γεμίσῃ ἀπὸ ἀγαλλίαση σιτὴ
θέα τους.

Πιὸ πέρα σ' ἓνα λίγο ὑψηλό-
τερο ἄλλη διακλάδωσις τοῦ πο-
ταμοῦ κυλᾷ μὲ ὀρμὴ καὶ πίπτει
εἰς ἓνα χαμηλότερο μέρος τοῦ
ἐδάφους. Ἀπὸ μακριὰ δὲκν εἴ-
καστε ἡτο ἄδύνατον νὰ ἀντίξῃ
τὸ αὐτὸ στὸν ἦχο του. Ὅταν
πλησιάζομε τὸν μικρὸ αὐτὸ κα-
ταρτήκη πού ἄλλοτε κινεῖται
μικρὸ νερόμυλο, καὶ σταθήκαμε
ἀπὸ κάτω παρατηρώντας τοὺς
χιονάτους ἄφρονες τοῦ ὅχι μόνο
τὸ αὐτὸ δὲν ἀντίξῃ τὸν ἦχο του
ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ μάτι κουρά-
ζεται σιτὴ θέα του, Γύρω ἀπ' τὸ
ποτάμι [βαναθάλου ἀνθύλλια
καὶ καταπράσινη καὶ ζωηρὴ
χλόη τόσο ὁμορφῇ.... Πιὸ κά-
τω «αυτοῖς πολλὰς κι' ἄλλα
δένδρα, κατὰ μῆκος τῆς ὁχθῆς,
μὲ μεγάλη ἀνάπτυξι, ἔρριχναν
τὰ πολυφωτωμένα ἀπὸ καρποὺς
κλαδιά των μέσα στὸ ποτάμι σὰ
νὰ θέλουν νὰ δοῦν τὴν ὁμορφίαν
καὶ τὴν ἀξία των. Ἀφ' οὗ γνωρί-
σαμε μὲ τοὺς περιπάτους αὐτοὺς
τὰς γραφικώτερας τοπ.θεσίας
τοῦ ὄρατου χωριοῦ γυρίσαμε
στὸν πλάτανον καὶ μὲ πολὺ ὄρεξι
καθίσουμε καὶ [γυρίσαμε στὸ πλά-
τανον καὶ φάγαμε [κοντὰ στὸ πο-
τάμι, μὰ παρὰ ὅλες μὰς χωρὶς
νὰ λείψουν τὰ τραγούδια καὶ τὰ
αἰῶνια παιδικὰ μὰς ἀστεία.

Κατὰ τὰς 3 μ. μ. ξεκινήσαμε
γιὰ τὸ Στόλο. Ὑστερὰ ἀπὸ τὴν
ἐπίσκεψιν τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ ἐπρό-
κειτο νὰ τελειώσῃ ἡ ἐκδρομὴ
αὐτὴ!....

Τὸ αὐτοκίνητο μὲ ἡλιγγιώδη
ταχύτητα σὺν δαιμονισμένο τρέ-
χει ἀκούραστα ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ
χωράκια σπαρμένα μὲ σιτὰρι καὶ
ποῦ καὶ ποῦ πρ-βάλουν θερίστρες
μὲ τὲς γραφικὲς ἐνδυμασίες των.
Φθάνομε στὸ Στόλο.

Πάλι καὶ δὴ πλάτανια καὶ
ποτάμι. Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρακτηρισ-
τικὸν σχεδὸν ἑλιν τῶν [χωρίων
τοῦ ἀποκορώνου. Ἀφ' οὗ καθίσα-
με καὶ φάγαμε κοντὰ στὸ ποτα-
μάκι [πέσαμε ἀρκετὰ. Λίγο πιὸ
μα-ρὰ ἓνας ἄλλος ποταμὸς ἔτρε-
χε μὲ περισσοτέρα δύναμη, καὶ
ἐκ. ἡ μερικὲς βρύσκα; ἐπλεναν
κι, ἀπλωναν τὰ ῥοῦχα τους στὰ
γύρω κλαδιά καὶ χοχλάδια.

Φεύγοντας ἀπ' αὐτὸ τὸ χωριὸ
μεταφέραμε τὲς καλλίτερες ἐντυ-
πώσεις γιὰ τὰ χωριά τοῦ Ἀπο-
κορώνου καὶ γιὰ τὴν φιλοξενίαν
τῶν [κατοίκων.

Ἀρχίζει πιά νὰ δραδυάζῃ.
Ἡ μέρα κύλησε μὲ τόσες [δύχα
ριστήσεις....

Τόσο ὁμορφα ἦσαν τὰ χωριά
πού μὰς φιλοξένησαν.... Ἀλλὰ
τέλειωσε κι' αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ ἡ
ὁποία ἔγινε μὲ περισσοτέραν εὐ-
χαρίστησι διότι προσεφέρθησαν
μερικὰ μαθήτρια εἰς ὁποῖα εἴ-
χαν τὴν εὐγενὴ καλωσύνη νὰ
πληρώσουν τὰ εἰσιτήρια μαθη-
ταίων μὴ δυνάμενων νὰ συμμε-
τάσχουν τῆς ἐκδρομῆς ἐπειδὴ
δὲν εἶχον νὰ πληρώσουν τὸ αὐ-
τοκίνητο.

Τόσο γρήγορα πέρασε αὐτὴ ἡ
ἐκδρομὴ... ἀλλὰ καὶ τόσο ὁμορ-
φα... πού ἀκόμη λέμε. «ἄς μὴν
εἶχε γίνῃ ἀκόμα».

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Αὐτὴ ἡ Γαλλικὴ Ἐπα-
νάστασις πού ὁ κύριος αὐ-
τοῦς ἡ μίλλον ὁ ὀδηγὸς
καὶ κανονιστὴς ἦταν αὐτὸς
ὁ Νικολέων ἡνοῖξε τὸν
ὁδρανὸν τῆς ἀληθείας καὶ
τῶν ὁνείρων σὲ κάθε κρᾶ-
τος—Αὐτὴ ἡ ἀλλεπὶς τῆς ἐ-
πικινδυνείας ἀντήκησε βα-
θεῖα σὲ κάθε ἐθνικὴ ψυχὴ
καὶ συνείδησε [εὐνοῦσα
πυλὰ χαμένα ὄνειρα καὶ
ἀνιπλάττουσα ἐλπίδας
σβεσθείσας ἀπὸ τὴν ταρα-
χώδῃ ἐμφάνησιν ἐνὸς κατα-
κρητοῦ.

Ἡ κρουσίσις μὲ μεγάλῃ
δυνάμειν ὅτι ἓνα κράτος

προορισμόν είχε να ζήσει ελεύθερον καὶ να εὐτυχῇ.

Καὶ αὐτὰ τὰ λόγια, ἔσ-
χον μεγαλειότητα ἀπὸ τῆς
σπῆς στενάζουσιν καὶ
υποφέρουσιν ὑπὸ τὴν θέ-
λησιν τοῦ σκληροῦ τοῦρ-
κου—Ἑλληνικὴν εὐγενήν,
ὕψηλὴν, ἰδανικὴν καὶ ἰδε-
ώδη ψυχὴν.

Μέσα σὲ δέθη τῆς ψυ-
χῆς τῆς ὑπῆρχε καὶ τὴν
ἐκπαιδεύει ἐν τῇ πόσει
τῆς ἀλευθερίας, τὸ χα-
μένο ὄνειρο τῆς ἀνεξαρτη-
σίας.

Δὲν μπορῶ, δὲν ἔχω τὴ
δύναμιν νὰ κρίνω πῶς θα-
υτέρα εἰναι ἡ ἐκπαιδεύσις
αὕτη εἶχε εἰς τὴν μέγαν
ποτελεσματὰ—γὰρ μὰς ὅ-
μως ποὺ τὸ ἐνδιαφέρον εἶ-
ναι μεγαλειότερον μὲν φέ-
νεται πῶς δὲν θέλημεν πε-
ρισσότερα κρούσματα τῆς
συνειδήσεως καὶ ἡ ἀπὸ τῆς
ἐργασίας καὶ ὅτι νὰ τὸ ἀ-
ποδείξῃ εἰς τὴν ταχέαν
ἐξέγερσιν ὁληκλήρου τῆς
Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο ποὺ
μὰς ἀφῆκε ἐντύπων γὰρ
τὸν πρόδρομον ἐκεῖνον
τῶν μεγάλων ἰδεῶν εἶναι
ὅτι θυσιάζει τὴν ψυχὴν
του, τὸ εἶναι τοῦ σπῆς ὡ-
μὸν τῶν ὀνείρων του μὲ
ἀνταμιῶν τὴν ἐξορίαν
καὶ ἀντὶ τοῦ σπῆς τῆς δό-
ξης τὸ στέφανον τοῦ μαρ-
τυρίου ποὺ φέρει καὶ αὐ-
τὸς ὁ γλυκὺς θεῶνθρωπος
ὅταν ἤλθε σπῆς κόσμῳ γὰρ
νὰ σκεπῇ τὴν ἀλήθειαν
καὶ νὰ ὑποδείξῃ τὸ λυμὸν
τῆς σωτηρίας καὶ νὰ ρέξῃ
τὰ σκῆδια πρὸς διέπλευ-
σιν τῆς φουρτουνισμένης
θελήσεως ποὺ λέγεται κοι-
νὴν.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ πρόδρο-
μοι ἀληθεῶν εἶναι ὡς
φαίνεται περιορισμένοι νὰ
βίνωνται οἱ μεγάλοι μαρ-
τυροὶ τῶν ἰδεῶν τῶν.

Ἐὰν νὰ κήρυκε ὁλοσχε-
ρῶς τὴν μάχην ἐκείνην
τοῦ Βατερλώ ὁ αὐτοκρά-
τωρ αὐτοῦ ἀλλὰ μήπως
δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ
ζήσει ὡς νεκρὸς ἐν τῇ κρή-
τι τῶν;

Νὰ καὶ ἐδῶ παρόλογοι
ἐνέργειαι ἔδωκε μὲ κενὸς
ποὺ καὶ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσε
νὰ κυριεύσῃ, νὰ δεσπό-
σῃ νὰ καταστῇ κύριος μὲτὰ
Ἑυρώπῃ.

Ἡρὸς τὴν ὁμῶς οἱ δόξες
καὶ τὰ μεγαλεῖα ὅταν δὲν
μπορεῖς νὰ νοιώθῃς τὴν
εὐτυχίαν σὲ συντομώτα-
τον καὶ περὶ ταξιδεῖς τῆς
ζωῆς.

Ἀλλὰ καθεὶν τὸν προο-
ρίζει ἡ μοῖρα γὰρ καὶ—
καὶ τότε ἡ ἀποφυγὴ εἶναι
ἀδύνατος—καθὼς τὸν ζῆτε
κάποιος (Ἀγγλος) ἐγεν-
νήθη νὰ γενῇ τρανῆς γε-
νιᾶς γενάρχη; ἄλλος νὰ εἶ-
νε τολμηρὸς καὶ ἀνίκητος
στρατάρχης ἄλλος νὰ γένῃ
ποιητὴς νὰ στιχομυθῇ τρα-
γοῦν καὶ ἄλλος νὰ κἀν
θεωρετὰ τὰ ἀόρατα ἀγα-
θούδια. Γιὰ τὸ ποῦ δὲν
γίνεται νὰ γένοιεν ἔσται ὁ
λοιπὸν θὰ εἶναι πάντοτε
καὶ ἄρχοντες καὶ δοῦλοι.

Καὶ τὴν ἡμέραν νὰ πάρε
τίποτε, οὐτε μὲν σπιθαμὴ
ἀπὸ τὰ Ἑυρωπαϊκὰ χῶ-
ματα τὰ ὅποια κατεκτεῖ-
σε γὰρ νὰ δεχθῶν καὶ λυώ-
σῃ τὸ κουρασμένο ἀπὸ
τὰς αἰωνίους ταραχὰς καὶ
πολέμους κορμὶ του, χω-
ρὶς λέγειν ὅτι Ἑυρωπαϊκὸς
οὐρανοῦς νὰ πάρε τὸ πλῆ-
γνὸν χροῶμα γὰρ νὰ πε-
ράσῃ πρὸς τὰ σκοτεινὰ θά-
λασσα τοῦ Ἀδου καὶ τὰ
μυρῖα πλῆθη τοῦ
Ἑλλοῦ τῶν ψυχῶν κείνη
—Τώρα λέγω κείναι σὲ
μὲν γωνίᾳ τῆς ἀγίας Ἑλέ-
νης.

Ὁ εἰς μέν μόνον ὥρην
τὴν γῆν παύσας τὴν γῆς
χάσας εἰς τοῦ Βατερλώ
τὴν χώραν—

Ἀλλὰ τοιαῦτα δυνά-
μεις καὶ τοιαῦτα γενναῖα
τητὲς σπανιότατα ἀναφαί-
νονται μὲ τόση ὀνείρα,
καὶ σχεδὸν καὶ γὰρ αὐτοὶ ὅ-
νι κριτοὶ πρέπει νὰ ὑπε-
ρηφανεύεται ἔχον τοιοῦ-
τους ἀνδράς ποὺ δόξαι-
ζον τόσον τὸν ἑαυτοῦ
τοῦ ὅσον καὶ τὴν χώραν
ποὺ τοὺς γέννησεν.

Ἄς δέχονται λοιπὸν οἱ
τοιαῦτα τὸ γλωσσικὸ τα-
πεινὸ λιβελοῦ τοῦ θου-
μασμοῦ μὲς τὸ βγχεμέ-
νι ἀπὸ τὸ δέθος τῆς ψυ-
χῆς μὲς καὶ τὸ πνεύματον
ἀπὸ τὴν αὖρα τῆς ἀληθεί-
ας—

Ἄς παραδεχώμεθα
πρὸς τοὺς καὶ τὰ ἐλατ-
τώματα τοῦ διότι ἐπὶ ὅ-
σον εἶναι ἀνὴρ ὅποιος ζοῦν
σὲς ἐκτάσεις τῆς πλάνης
διότι τὸ πλῆθος εἶναι
θρόνον—ἄλλοι μὲν ὅ-
μως εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ
θελήσῃ νὰ ζήσει γὰρ πάντα
στοὺς κόλπους τῆς πλά-
νης του!!

Πολ. Σκαλίδης

Μαθητὴς στ' τάξεως Γυμνα-
σίου Καστελλίου Κισάμου

Σημ. Ὁ διδάσκων τὴν
ιστορίαν ἐν τῇ στ' τάξει
τοῦ Γυμνασίου καθηγή-
της, μετὰ τὸ πέρας τῆς δι-

δασκαλίας τοῦ κεφαλαίου
«Περὶ Γαλλικῆς ἐπανα-
στάσεως» ἀνέθηκεν εἰς
τοὺς μαθητὰς νὰ γράφουν
μέαν ἐκθεσιν, εἰς ἣν νὰ ἀ-
ναγράφουν τὰς σκέψεις καὶ
τὰς κρίσεις τῶν ἐπὶ τῆς
Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως
—Μία ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις
αὐτὰς εἶναι καὶ ἡ ἀνωτέ-
ρα τῆς μαθητῆς τῆς στ'
τάξεως τοῦ Γυμνασίου
Πολυξένης, Σκαλίδης, ἣν
ἐλπίζομεν ὅτι θὰ φιλοξε-
νήσῃ εἰς τὰς στήλας τοῦ
τῶν ἀγαπητῶν μαθητῶν
περιοδικῶν τοῦ Γυμνασίου
Θηλέων «Μαθητικὴ
πρόοδος καὶ διὰ τοῦτο
τὸ εὐχαριστοῦμεν.

Καστέλλι Κισάμου τῇ 10
Μαρτίου 1932

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑ
ΛΟΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ δρᾶσις τῆς Νηπιαγωγῆς
μέσα σὲ σχολεῖο καὶ ἔξω σὲ τὴν
κοινωνίαν. Ὅταν μὲς σπᾶσῃ ἕνα
ἀντικείμενον λυπούμεθα στενο-
χωρούμεθα καὶ λογαριάζομε
πόσο θὰ ξοδέψωμε γὰρ νὰ τὸ ἀν-
τικαταστήσωμε, ὅταν ξεχνοῦμε
ἐπίσης τὸ βωτῆσωμε ποῖος καὶ
πῶς τὸ ἐσπᾶσῃ πέφτομε σπᾶζο-
με τὸ πόδι μὲς ἐκτὸς ποῦ ἔχομεν
ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι θὰ ὑποφέρωμε
κακρὸ ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ τὸν
περιορισμὸν, ἀλλὰ καὶ ἀγωνισθ-
με πῶς θὰ καταφέρωμε μὲ τὸν
γιατρὸν μὲς ἂν θὰ μὲς πάρε δηλ.
πολλὰ ἢ λίγα καὶ σὲ τέλος ἂν
γίνῃκα μὲν καλά, μὴ μὲς ἀφῆσε
ἐλάττωμα τότε εἶναι καὶ ἂν δὲν
εἶναι.... Ὅταν γὰρ αὐτὰ τὰ πράγ-
ματα ὑποφέρωμε τόσο, ὅταν
γὰρ αὐτὰ τὰ πράγματα χαλνοῦ-
με τὴν περιουσίαν μας, τόσα
κῦτταρα μὲς γὰρ νὰ βροῦμε ἕνα
τρόπον νὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τὴν
ἀσχήμια, κ. τ. λ. γὰρ φαντα-
σθῇτε τί πρέπει νὰ κἀνωμε ὅταν
βλέπωμε μπροστὰ μὲς ψυχικὴν
ἀσχήμια. Ποῖος φταίει γὰρ αὐ-
τῆς νὰ παραστρατήσῃ; Ἰσως
νὰ γίνῃ εἶται γὰρ δὲν φρόντισε
κανεὶς γὰρ αὐτὴ σὲν ἦταν καὶ ῥος;
Ποῖος λοιπὸν φέρει τὴν εὐθύνην;
Κανεὶς καὶ διὰ τὴν σπῆς εἶ-
ναι κυρίως δύο οἱ πιαστὰ γο-
νοὶ π. χ. πολὲς φορές φορές ἔ-
χουν ἐλαφρυντικὰς περιπτώ-
σεις.... Ἰσως νὰνε ἀμαρτίαι, Ἰσως
νὰ μὴ ἔχουν τὴν ναιρὸν τους,
Ἰσως καὶ κανένα ἄλλον λόγον
νὰχουν.... Ἀρα ἐκεῖνος ποὺ
σχεδὸν ὅλο αὐτὸ τὸ μεγάλο
φορτίον ποὺ λέγεται εὐθύνη
παίρνει σὲ τὴν ῥάχην του εἶναι ὁ
διδάσκαλος, εἶναι οἱ Νηπιαγωγοί.

Τοῦτο τὸ πρᾶγμα φυσικὰ δὲν
μόρεσα νὰ τὸ σκεφθῶ σὲν ἡ-
μουν πῶς μικρὸς καὶ γὰρ πρώτη
φορὰ ἔκανα τὴν σκέψιν νὰ ἔλθω
σὲ διδασκαλεῖον μόνον ἕνα ἔ-
λεγα τότε θὰ πάφ νὰ γίνω δι-
δάσκαλος νὰ παίρνω λεπτὰ, ὅπως
καὶ αἰεὶ ὅλοι πιστεύω νὰ εἶχα-
τε αὐτὴν τὴν γνώμην... Σιγά—
σιγά ὅμως ἀλλάξανε τὰ πράγμα-
τα, ἀρχισε δηλ. νὰ νοιώθω τὴν
σημασίαν τοῦ ἔργου, τὸν προο-
ρισμὸν καὶ γενικὰ τὴν ὑψηλὴν ἀ-
ποστολήν μου ὡς Νηπιαγωγῆς.
Κατάλαβα δηλ. πῶς ἡ διδασκα-
λία εἶναι ἐκεῖνη ποὺ θὰ δια-
φωτίσῃ τὴν ἀμόρφωτον κοινωνίαν
σὲ δρόμον τῆς μελλούσης κοινο-
νίας. Μία τέτοια δουλειὰ δὲν εἶ-
ναι εὐκολὸς διότι ἡ κοινωνία εἶ-
ναι ὅλο πρὸς τὴν κακὴν γὰρ γι'
αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο εὐκολὸν ν'
ἀφῆσῃ τὴν κακὴν συνήθειαν καὶ
νὰ μῆναι σὲ καινούργιον δρόμον,
χρειάζονται ἀγῶνες, κόποι, δου-
λειὰ καὶ ὑπομονὴ εἰς τὸ ἔργον
μας, σὲ ἔργον ποὺ θ' ἀνοίξῃ ἔμ-
πρὸς μὲς μιὰ καινούργια ζωή.
Ἄν ρίξωμε μιὰ ματιὰ σὲ παρελ-
θὸν καὶ ἐξαιτάμεν τὴν ἐξέλιξιν
τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς θὰ ἴδωμε
πῶς αὕτη ὀφείλεται πῶς πολλὴ
σὲ κείνους ποὺ ἀφοδὶ διελάλη-
σαν τὴν μεγάλην τὴν ἰδέαν καὶ
ἐκαμὲν τὰ μεγάλα τοῦ πειράμα-
τος γὰρ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότη-
τος ὅπως ὁ Παστέρ κ. ἄ. Ἐάν
δὲν ἦσαν αὐτοὶ νομίζω ὅτι δὲν θὰ
φτάναμε σὲ σημεῖον αὐτὸ τῆς
ἐξελίξεως τῆς κοινωνίας. Ἐστὶ
λοιπὸν καὶ ἡ διδασκαλία πρέπει
νὰχῇ κάθε εὐγενικὴ καὶ ἠθικὴ
ἰδέαν καὶ ἀφοδὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὰ
πλάσματα αὐτὰ τὰ ὅποια θ' ἀνα-
λάβῃ καὶ τὰ ὅποια ἐμπιστευόν-
ται οἱ γονεῖς εἰς αὐτήν. Ἡ δι-
δάσκαλος εἶναι ἡ δευτέρα μητέρα
τοῦ παιδιοῦ. Ὁ Μέγας Ἀλέξαν-
δρος ὁ ὁποῖος εἶχε παιδαγωγὸν
τὸν Ἀριστοτέλη εἶπε: εἰς «τοὺς
γονεῖς μου ὀφείλω τὸ ζῆν καὶ
σὲν διδάσκαλόν μου τὸ εὖ ζῆν.»
Γὰρ νὰ κατορθώσῃ ὅμως μιὰ τέ-
τοια δουλειὰ ὀφείλει θὰ πρέπει
νὰναι προικισμένη μὲ ἠθικὰ καὶ
πνευματικὰ χαρίσματα. Ἡ δι-
δάσκαλος πρέπει νὰναι γεννημέ-
νη γὰρ διδασκαλία, πρέπει νὰ-
νε ἐνθουσιασμένη γὰρ τὴν δου-
λειάν της νὰναι ἀκούραστη καὶ
ἀφοσιωμένη, νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα,
νὰ εἶναι τύπος καὶ ὑπογραμμὸς
δικαιοσύνης, εὐλακρινείας καὶ ἀ-
γάπης, νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ
γίνεται παιδὶ μὲ τὸ παιδὶ μὲ
συγχρόνως νὰχῇ καὶ συναίσθη-
σιν τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς της.
νὰ μὴ ξεχνᾷ ὅτι φέρει εὐθύνην ἀ-
πέναντι τοῦ Θεοῦ, ἀπέναντι τῶν
οἰκογενειῶν τῶν παιδιῶν, ἀπέν-
αντι τῆς πατρίδος καὶ τῆς κοι-
νωνίας, νὰ μὴ ξεχνᾷ πῶς τὰ
παιδιὰ αὐτὰ ποὺ θὰ βροῦν ἀπὸ
τὸ χέρι της θὰ ἀποτελέσουν τὴν
κοινωνίαν τοῦ μέλλοντος! Πρέ-

πει νάνε εις θέσιν νά ἐμπνέη νά δυναμώη τὸ παιδί γὰρ τὴ ζωὴ νά τοῦ δίδῃ θάρρος καὶ ὅχι μὲ τὴν ἐπ' βολὴν καὶ αὐστηρότητα νά σβύνη τὴν ἀτομικότητα τοῦ παιδιοῦ, νά ἔχη τὴν τέχνην τὴν σχέσιν ποὺ ἐμπνέει φῶς καὶ ὑποδούλωσι στὸ παιδί νά τὴν μεταβάλλῃ σὲ ἀγάπην ἐκτίμησι καὶ σεβασμὸ τοῦ παιδιοῦ πρὸς αὐτήν, δὲν πρέπει νά περιφρονῇ τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ ὅποτε θά ἔχη φῶς νά γλυστρήσῃ. Ὅπως δὲν εἶναι εὐκόλο νά δοῦμε τὴν ψυχὴν μαζὶ ἔτσι δὲν μπορούμε εὐκόλα εὖ οἶα νά δοῦμε τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ ἢ ὁποῖα κάμωσι δυνάμι μπορεῖ νά κρύβῃ μέσα της, ποὺ θά τὴν ἀνακαλύψωμε μόνον μὲ τὴν ὑπομονήν.

Πρέπει στὸ πρόσωπο στῆς Νηπιαγωγοῦ νά βλέπουν τὰ παιδιὰ ἐκείνην ποὺ τοὺς ἐμπνέει ζωὴν ἐκείνην ποὺ ἐπιθυμοῦν νά ζωὴ νά πάρουν, πρέπει ἢ διδασκάλισσιν νά ἐκσφαλίξῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ παιδιοῦ μὲ αὐτὴν θά καταφέρῃ πολλά. Ὅταν φθάσῃ στὸ σχολεῖον στὸ πρῶτο σκαλοπάτι εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἀφίση καὶ ἀτομικὴ της στενοχώρια. Ἡ διδασκάλα πρέπει νά γε πρῶτον ἡθικῆς, νά ἀγαπᾷ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νά κάμῃ τὸ καλὸ ὅχι γὰρ ἐπίδειξι ἀλλὰ ἀπὸ ἀγάπην, γιὰτὶ μόνον μὲ τὸ παράδειγμα της θά ἐπιδράσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς κοινωνίας, ἔτσι ποὺ θά τὴν προσέχανε καὶ θά τὴν μιμηθοῦνε. Ἐπίσης μὲ τὴ μόρφωσιν ἢ ἡθικὴν καὶ ἐπιδόλῃ λεται καὶ θά γίνεται πάντα πιστή, ἢ μόρφωσι αὐτὴ χειρίζεται καὶ μέσα στὸ σχολεῖο γὰρ τὴν δουλειά της. Μέσα στὸ σχολεῖο ἢ δουλειά της; Νηπιαγωγοῦ εἶναι πολὺ δύσκολοι, γιὰτὶ ἔχει νά κάμῃ μὲ παιδιὰ ποὺ βρίσκονται στὸ πρῶτο δῆμα τῆς ψυχικῆς τῶν ἐκδηλώσεως, διότι αὐτὴ εἶναι γεωργὸς τοῦ παιδιοῦ ποὺ σπεῖρει στὴν ψυχὴν τοῦ τὸν καλὸν καρπὸν, τοὺς ἐλευθέρους τρόπους καὶ τὴν ἀγαθότητα. Γιὰ νά κατορθώσῃ νά ἐπιδράσῃ ἐντελὼς πάνω στὸ παιδί πρέπει νά τὸ ἀγαπᾷ ὅπως μᾶς διδάσκει ἡ νέα Παιδαγωγικὴ. Ὅταν λοιπὸν ἡ διδασκάλα ἔχει ὅλα αὐτὰ τὰ ἐφόδια θά μπορέσῃ εὐκολώτερα νά ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς τῆς ἐργασίας της καὶ τότε ποῖα ἄλλη χαρὰ της θά μπορέσῃ νά παραγγῇ μπροστά σ' αὐτήν; Ἰδοὺ ἢ ἡθικὴ ἱκανοποίησις της γιὰ τοὺς κόπους της. Ἐπίσης τὴν ἐλευθερίαν τοῦ παιδιοῦ θά πρέπει νά προσέχῃ πάρα πολὺ, διότι ἢ ἐλευθερία ὡς τὴν θεωρεῖ ἢ Παιδαγωγὸς Μοντεσσόρη, εἶναι ὁ κυριώτερος ὁρος τῆς ἐργασίας τὸ παιδί δὲν πρέπει νά περιορίζεται στὴν ἐξέλιξί του, πρέπει νά ἀφίνωμεν τὸ παιδί νά ἐρικεύῃ χωρὶς φόβους καὶ ὑπο

κρισίες ὅσα σκέπτεται καὶ αὐτὸ σθάνεται, τότε μόνον θά μπορέσωμεν νά δοῦμε τὰς ἐλλείψεις του, τίς κακὰς καὶ καλὰς ὁρμές του καὶ θά προσπαθώμεν νά τὸ διορθώσωμε. Λοιπὸν μέσα στὸ σχολεῖο πρέπει νάχη ὅπ' ὅψιν τῆς δύο πράγματα ἀγάπην στὸ παιδί καὶ ἐλευθερίαν, ὅταν αὐτὰ ἔχη ὅπ' ὅψιν τῆς καὶ ἔχει ὁραξί ἀληθινὴ γὰρ δουλειά θά κατορθώσῃ νά διαπλάσῃ τὸ παιδί τελειότερα ψυχικὰ καὶ σωματικὰ.

— Στὴν ὅλην ἐργασίαν τῆς ἢ Νηπιαγωγὸς θά ἔχη πάντα ὅπ' ὅψιν καὶ κάτι ἄλλο τὴν Πατριδαί. Διότι ἢ πατρις εἶναι ἐκείνη ἢ ὁποῖα προστατεύει τὴν ἡθική ἀπὸ τὴν καταπάτησιν τῶν ἐχθρῶν καὶ τὴν διάλυσιν αὐτῆς καὶ πρέπει νά ξέρῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς της, ὁ ὁποῖος εἶναι νά διαδώσῃ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ νά φυτεύσῃ βαθειὰ μέσα στὴν ψυχὴν τοῦ τὸ ἑλληνικὸν συναίσθημα. Αὐτὰ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνδοσχολικὴν δοῶσιν τῇ Νηπιαγωγῷ, ἀλλὰ καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖον μπορεῖ ποικιλοτρόπως αὐτὴ νά δράσῃ καὶ πρὸς τὰ πρῶτα θά ὠφελήσῃ διὰ τῶν μικρῶν μαθητῶν της χωρὶς νά κοπιᾷ τῆς οἰκογενείαν αὐτῶν. Τὰ παιδιὰ χάρις στὸ ὁρμήφυτον τῆς ἀνακοινώσεως διηγούμεναι τοὺς δικούς των ἐκείνα τὰ ὁποῖα ἔμαθον μέσα στὸ σχολεῖο μὲ τὴν γλῶσσαν ποὺ τὰ ἐδιδάχθησαν, ἄλλοτε πάλιν θά θελήσουν μὲ τοὺς συμπαίκτας των νά ἐπαναλάβουν ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο ὁρισμένον παιγνίδι, τοῦ ὁποῖου τοὺς ὁρους θά ἐξηγήσουν στὴν γλῶσσαν ποὺ τὸ ἔμαθον τὸ παιγνίδι. Ἀρὰ θελήσῃ ἢ Νηπιαγωγὸς λιγάνι περισσότερο νά κοπιᾷ θά εὖρη πάμπολλους τρόπους γιὰ νά ὠφελήσῃ ἔξω τὴν κοινωνίαν, θά μπορέσῃ πρῶτον νά εὖρη τρόπον νά εἰσχωρήσῃ στὴν οἰκογενεῖαν παίρνοντας ἀφορμὴ τὸ παιδί παρακολουθῶντες μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν ζωὴν τοῦ μέσα στὸ σπίτι του, τὴν συναναστροφὴν ἢ τοῦ ἔξω στὸν δρόμο, ἀλλὰ μήπως καὶ τᾶλλα τὰ σπίτια θά τῆς εἶναι κλειστά; ἀρκεῖ νά θέλῃ τόσες ἀφορμὰς μπορεῖ νά πάρῃ γιὰ νά τὰ πλησιάσῃ εὐγενικὰ, χωρὶς ἐγωισμοὺς κ.λ.π. Σήμερα ἔχουν γάμον τοὺς μαθαίνει ἕνα καλὸ τραγοῦδι, μεθαύριον ἔχουν στὴν πλατεῖαν χορὸν, θά τοὺς μάθῃ ἢ νά ὠραῖον ἑλληνικὸν χορὸν μὲ σεμνὴν ἰνῆσειν, ἐτοιμάζει τὴν προῖκα τῆς κάποιαν γειτόνισσά της τῆς δίδει ὠραία ἑλληνικὰ σχέδια. Ἄλλη φορὰ θά τύχῃ νά τοὺς μάθῃ ἕνα γλύκισμα ἢ τίποτα φαγητὰ θά τοὺς διδάξῃ τὴν τάξιν καθαριότητα κ.λ.π. Τὸ Τραπέζι, ποὺ ἔχουν εἰς φίλους των, θά τὸ στολίσουν μαζί, θά τοὺς μάθῃ πῶς θά φερθοῦν, πῶς

θά περιποιηθοῦν τοὺς ξένους των κ.λ.π.

Δὲν γάνει μὲ αὐτὰ τὴν ἀξίαν της; κερδίζει τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ δὲν ἔχει πλέον ἀνάγκην γιὰτὶ ἀρχίζει σιγὰ-σιγὰ νά ἐπιβάλλεται ὁχι μόνον στοὺς μικροὺς ἀλλὰ καὶ στοὺς μεγάλους μὴ ξεχναῖμε πῶς στὸν ἐξελληνισμὸν θά βαζίσωμεν κυρίως διὰ τῆς μητέρας καὶ τὴν μητέρα ποιοῦς, ἄλλος μπορεῖ νά διαφωτίσῃ παρὰ ἢ καλῇ, ἢ ἐργατικῇ, ἢ ὑπομονητικῇ καὶ ἢ ἐνθουσιῳδῆς διδασκάλισσιν καὶ λεγῶ ἢ διδασκάλισσιν διότι ὁ διδάσκαλος δὲν μπορεῖ νά μῇ τόσο εὐκόλα στὰ σπίτια, αὐτὴ ἢ λοιπὸν θά ἔχη ὅλες τίς ἐπιτυχίες ἀρκεῖ νά κοπιᾷ, διότι ὅπως εἶπαμεν παραπάνω θέλει μεγάλον κόπον στὴν ἀρχὴν ἐπειδὴ θά πηλασῇ ἐκκεντρίαν τῆς ἀμελείας καὶ τὴν προλήψεων καὶ δὲν θάνε λίγα τὰ ἐμπόδια της, γὰρ αὐτὸ χρειάζεται καὶ θάρρος καὶ γενναία θά φροντίσῃ ὥστε νά εἶναι πάντοτε ζωντανὸ στοιχεῖο ἢ ἐνεργὸς ἢ δύναμις ποὺ μὲ τὸν ἐνθουσιασμό, τὴν ὁρεξίν καὶ τὸ ζωντανὸ παράδειγμα, τὴν μόρφωσιν της, τὴν διαρκὴ κίνησιν τῆς μέσα καὶ ἔξω νά δῇ τὴν τῆς κοινωνίαν καὶ τὸ παιδί σὲ χριστιανικὴ ἢ πολιτεία, θά διαπλάσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἔχουσα πάντα ὅπ' ὅψιν τῆς τὴν ὑψηλὴν εὐθύνην της καὶ μὴ λησμονήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Σωκράτους ὁ ὁποῖος θεωρεῖ περισσότερο κακοῦργους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι φονεύουν ψυχὰς παρὰ ὀλίκους κακοῦργους.

ὍΤΑΝ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Ἡ ἐπιμελήτρια τῆς τάξεως μας, φουργιάζα καὶ σθεναρὴ μαθήτρια προσχθὲς μέσα στὴν τάξιν, καὶ ἡ ὁμοτιμία νά φωνάζῃ.

— Ἡ κινιδία, εἶπεν ὁ κ. Γυμνασιάρχης, νά φέρετε τὰ λεπτὰ γιὰ τὸ χαρτὶ τῶν διαγωνισμῶν! Ἐπιτέλους! Οἱ φωνὲς ἐκόπασαν, καὶ σερπὴν ἐπιφώνημάτων καὶ ὁρῶν διαδέχθη τὴν ἐπίσημον δῆλωσιν.

Διαγωνισμοί, θεέ μου ὑπάρχει πρὸ φοβερός ἐπιτέλους ἀπ' αὐτοὺς τὰ περὶ τὸ σχολεῖον; Ἡ κινιδία μαθήτρια—πρὸ νοητικῇ ἐννοεῖται, — ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους κρατεῖ καθ' ὅσον ἐπιμένει τῆς σημειώσεως ὅλων τῶν μαθημάτων, διότι κάθε μέρα θυμᾶται καὶ περιμένει τὸ κακὸ αὐτὸ ὄνειρο, ποὺ κάθε ἔξῃ μέρας ὁρθώνεται ἀπεληλυθὸς μπροστά της.

Ἡ καὶ νά δῇ τις φούρες καὶ τὰ τραχαματὰ τῶν κοριτσιῶν ἐκείνων, ποὺ γιὰ τίποτε δὲν νοεῖται καὶ κατὰ τὸ δέξιόν της αὐτὸ τῶν ἔξῃ μηνῶν ὅταν μπαίνει στὴν τάξιν ὁ καθηγητῆς; γὰρ νά δώσῃ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐξετάσεων. Ἀπὸ τῆς μιᾶς γράφουν, καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης συλλογίζονται, ποῖα θά τοὺς δώσῃ τὰ τετρίδια, γὰρ ἢ ἀντιγράφουν τὰς σημειώσεις. Νὰ ἢ Ἡλένη δοῇκα θά τὸ πᾶρῃ ἀπὸ τῆς Μαρίας, καὶ μὲ τὴν σωματικὴν νά τῆς τὸ ἐπιστρέψῃ ἐντὸς 24 ὥρων, γιὰτὶ ἀκατάμενη θέλω νά διαβάσω....

Τέλος τὸ πρόγραμμα ἐδόθηκα, καὶ κατόπιν τοῦτο, ἐπικολουθοῦν σὴν νὰς ἐκτὸς προγράμματος. Ἡ κύριε καθηγήτρια, πῆρε λήψατε μας κάτι, ἀπ' τὰ φροντίζα, καὶ αὐτὸ τὸ σχολῆ.

Μὰ ὁ κ. καθηγητῆς προχωρεῖ ἀνένδοτος ὡς τὴν πορτα, ἐπιστρέφει καὶ παραλείπει ἐν τῷ οὐδὸ σχολῆ!

Ὁ κ. ὁμοῦς καθηγητῆς κὸς ἀνένδοτος προχωρεῖ καὶ δὲν ἐναγυρίζεται... Ἡ μεγάλη ἡμέρα ἐφύλαξε. Ἀύριο Ἑλληνικὰ! Ἡρωῖ—πρῶτ' ἀπ' τίς ὁκτώμισιν κατεφάνθησαν περίληψεις μέχρις ἰσθμοῦ. Συνήθως καμμιὰ δὲν ξέρει γὰρ, ἢ ἢς ἐδιδάσκει ὡρες, καὶ ὡρες.

— Αὐτὰ θά μοῦ λές; Ἡ κινιδία θά μ' ἀφίνης νά βλέπω ἀπὸ τὴν κόλλα σου;— Ἡ καὶ ὁ δὲν εἶναι ὑποχρεῖται μὲ τὸ τσουβάκι. Ἡ κινιδία εἰρήλθουσα εἰς τὴν τάξιν. Ἡ κινιδία εἰς τὴν τάξιν τῆς καὶ τίς... γεγόντες της. Ἡ κινιδία μάλιστα γίνονται ὁμηγερέες μάστιγες γιὰ μὴ θέσῃ. Τὰ μαθητὰ θορὰ νὰ προτιμῶνται καὶ τὰ τελευτάτα θεωροῦνται καὶ τὰλληλα γὰρ... ἀντιγραφεῖ καὶ τὰ πρῶτα ὁποῦ γονεῖ ὡς ἐπικένδυνον καὶ ἀκατάλληλα..... Ἡ κινιδία σηκώθη, προσευχῇ! «Ἄγετε ὁ θεὸς κλπ.» Ἡ κινιδία θεῖς σιγμὲς αὐτὲς πᾶς θεοκίως γιὰτὶ καθεμιά πρὸ σὴλῶνεται μὲ τὴν καρδιά της, περιμένοντας τὴν ἔξῃ ὅπως δοῦναι. Ἡ κινιδία ἄλλες φορές! Οἱ ἰνοηστές πῆσαν βροχηδόν... Ἡ κινιδία τέλους, μοιράζεστε τὸ σπουδατικὸν χροῖον, Ἡ κινιδία νουν τὰ σχετικὰ καὶ ἀρχὴ

ζει το δρᾶν—Ζήτημα
τον κ.λ.π. Τσιμουδιά.
Τὸ χαρτὶ μαυρίζει, ἢ πέν-
να γρατσουνίζει, ὁ καθὼς
γῆτης σουλταναί, καὶ οἱ
κορδοὺλες σχεδὸν ὅλες
τρεμουν. Ἡ ὥρα περνᾷ
καὶ οἱ μαθηταὶ μετὰ—
μετὰ δὲ γαίνονται ἐξω. Ἄλλες
χοροπηδῶντες, καὶ ἄλλες
ζεμνισμένες. Ἀπὸ τῆς
σπανίως συμβαίνει τὸ τε-
λευταῖον, διότι συνήθως,
λίγες πιστεύουν πὺς δὲν
ἔχουν γράψει καλά.

Ἀργυροῦλα Παπαδάκη τάξις
Β' Γυμνασ. Θηλέων.

ΑΠ' ΤΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΤΑΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΒΑΖΑ

Οἱ εξετάσεις μας βρισκό-
ταν εἰς τὸ τέλος τούτο, καὶ
ὅμως κατὰ μας ἐφόβιζε καὶ
μᾶς ἐπείθε, κάνοντας τίς ὥ-
ρες πού σιγά—σιγά νὰ μᾶς
μαρτυρήσουν—ἐδιαβαίνανε
ὁδυνηρές.

Τὸ βάρος πού θεόρατο
βουνὸ πλάκωνε τὴ καρδιά
μας, τὸ βάρος πού σὰν θε-
ώρατο βουνὸ πλάκωνε τὴ
καρδιά μας, τὸ βάρος πού γι-
αυτό δὲν ἠμπορούσαμε εὐ-
κόλα νὰ ἀνασάνουμε, ἦτανε
τί νομίζετε; . . . τὰ μαθημα-
τικά.

Ἄν καὶ εἶναι 11—12 τὴ
νύχτα, ὅμως ἐγὼ ὁ δυστυχι-
σμένος ξενυχτῶ, καθὼς καὶ
ἄλλοι. Μία στιγμή, πού κα-
θισμένος στὸ τραπέζι μου
διαβάζοντας ζαλίστηκα, ἔ-
βλεπα νὰ χορεύουν τότε
μπρὸς μου γράμματα καὶ ἀ-
ριθμοί, σ' ἓνα χορὸ ἀκατα-
νόητο, τρελλό.

Κεῖνη τὴν ὥρα, πού ἐνῶ
στὰ μάτια μου, στριφογυ-
ρίζαν τὰ βιβλία, ἔτσι ἀσυ-
ναίσθητα σχεδὸν καὶ σὰν
αὐτόματο σηκώνομαι, γιὰ
νὰ ἀνοίξω μία στιγμή τοῦ
δωματίου μου τὸ παράθυρο.

Καθὼς, λοιπὸν τὸ ἀνοίξα
ἐναπαρληλόγραμμοι πω-
τεῖν ἐσχηματίσθησαν στὸ πᾶ-
τωμα, ἀπὸ τοῦ φεγγαριοῦ
τσάχτιδες πού λὲς καὶ σκέ-
παζαν τάντικρυνὰ δεντριά
καὶ σωτίτια, μ' ἓνα διάφανο
χρυσὸ σεντόνι, καὶ μαγεμέ-
νος καθὼς εἶμουνα, ἄδελφα
κύταξα τὸν οὐρανὸ.

Τότ' ἓνα πράγμα εἶδα,
πού λίγες φορές εἰς τὴ ζωὴ
μου τὸ ξανάδα.

Τὸ ὀλοστρόγγυλο φεγγά-
ρι, πορτοκάλι τεράστιο, βρι-
σκότανε στὸ δίσκο τοῦ ὀρί-
ζοντα, σὰν μιὰ χρυσαφένια
σφαῖρα, μὲ μαγικὴ χώρα ἀ-
γνὰ ζωγραφισμένη ἐπάνω
της. Τὰ πάλλευκα τὰ συννε-
φάκια, σὰν ἄλλα προβατά-
κια ὅταν γεννιήθηκε ὁ Χρι-
στὸς, βρισκότανε μετὰ ἡσυχί-
ας, σὰν σὲ ἄλλη μάν-
τρα, στὸ καταγάλαξο ἐδῶ καὶ
κεῖ οὐρανὸ.

Ὅταν ἡ μαγευτικὴ θεὰ
Σελήνη, πάνω στὸ ἄρμα της
ἔτρεχε τὸ φτερωτὸ, τὰ συν-
νεφάκια, πού κι' αὐτὰ μερι-
κὰ ταξίδευαν, σὲ αἰθέριες
σφαῖρες μὲ ἀπλωμένα τὰ πα-
νιά, λὲς καὶ ἐγίνονταν πῦρ διὰ
φανα στὸ πέρασμά της, γιὰ
νὰ περάσουν ἀπὸ μέσα τους
πῦρ εὐκόλα τὰ χρυσαφένια βέ-
λη της καὶ νὰ πληγώσουνε...
τὴ γῆ.

Χωρὶς νὰ θέλω ξέχασα τὰ
μαθηματικά, καὶ κύταξα ἐκ-
στατικὸς τὸν ἥλιο αὐτὸ τῆς
νύχτας, πού μεγαλοπρεπῆς
ἀνέβαινε στὴ κορυφὴ, τοῦ
σάν ψεύτικο ὀρίζοντα.

Τὰ σωτίτια καὶ τὰ δέντρα
οἱ δρόμοι καὶ πέρα τὰ χωρά-
φια, τώρα φαινόντουσαν πῦρ
δμορφα καὶ αἰθόρια, λὲς κ'
εἶταν ἐξαυλωμένα ἀπὸ τίς μα-
γικὲς τοῦ φεγγαριοῦ ἀχτίδες.

Δὲν ξέρω πόση ὥρα ἔμει-
να ἐκεῖ ρεμβάζοντας ξέσω ὁ-
μως, πὺς συνῆρθα καὶ λυπη-
μένος γύρισα γιὰ νὰ διαβά-
σω πάλι μαθηματικά....

Στέλιος Γ' Παναγυράκης
Τάξις Ε' Γυμνασίον. Βάμου

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΜΑΣ

Μὲ ἐξαιρετικὴ καὶ ἀσυ-
νήθη γιὰ μαθητικὰς πα-
ραστάσεις ἐπιτυχία παί-
χτηκε ἡ Ἡλέκτρα ὑπὸ
τῶν τελειοφοίτων τοῦ Γυ-
μνασίου μας. Τὸ Γυμνάσι-
όν μας ἔδειξε γι' ἄλλη
μιὰ φορὰ πὺς δὲν περιορί-
ζεται εἰς τὰ οὐρανὰ ὅρια
τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζό-

μενα ἀλλὰ ἐργάζεται καὶ
γιὰ περισσότερα ὕστερα ἀ-
πὸ τοὺς κόπους καὶ τὰς
προσπαθείας τὸσον τῶν
μαθητῶν ὅσον καὶ τῶν
κ. καθηγητῶν ἐσημείωσεν
ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχία καὶ
ικανοποίησεν ἡ μᾶλλον ἐν-
θουσίασε τὴν κοινωνίαν
πού πάντοτε ἀμερίστως
μᾶς παρέχει τὴν ὑποστή-
ριξίν της.

Τὸ περασμένο Σάββα-
τον μᾶς ἦλθαν ἀπὸ τὸν
Πειραιᾶ περὶ τοὺς 100
μαθητὰς γιὰ νὰ ἐπισκε-
φθοῦν τὰς ἀρχαιοτήτας
Κρήτης. Τὸ ἀπόγευμα συ-
νηντήθησαν εἰς ποδοσφαι-
ρικὸν ἀγῶνα μὲ ομάδα μα-
θητῶν τῶν ἐκπαιδευτη-
ρίων μας καὶ ἡττήθησαν
διὰ 4 τετράτων ἐναντι ἐ-
νὸς ἰδιικοῦ τῶν. Τὴν πρωτὴν
ἐπομένης ἀνεχώρη-
σαν διὰ Ρέθυμνον Ἡρά-
κλειον Κνωσσὸν Φαιστὸς
Γόρτυνα ὁπόθεν θὰ ἐπα-
νακάμψουν εἰς Πειραιᾶ.

Αὐτὲς τὲς μέρες οἱ μα-
θηταὶ εὐρίσκονται εἰς συ-
κινήσεις Ἡγικὴν γὰρ τὸ
τέλος τοῦ ἔτους καὶ γι' αὐ-
τὸ ἐτοιμάζονται γιὰ τὰς ἐ-
ξετάσεις. Εἶνε μιὰ περίο-
δος χαρᾶς καὶ λύπης δα-
κρύων καὶ γέλοιων. Καὶ
γιὰ ν' ἀναπαυθοῦμε καὶ
νὰ περιμένουμε πειρὸ ἐλα-
φρὲς τὲς ἐξετάσεις κάνα-
με προχθὲς ὅλες αἱ τάξεις
τοῦ Γυμνασίου μας ἐκδρο-
μὴν σὲ διάφορα ὠρεῖα χω-
ρία.

Ι. Σ.
Ε' Τάξις

Η ΖΩΗ ΜΑΣ

Πόσο ἡ ζωὴ μας μοιάζει
μὲ ποταμὸν θερμὸν,
Πού κυλάει πρὸς τὰ κάτω
τοῦ χειμῶνα τὸ νερὸ,

Καὶ πού ποτ' ἀργοδιβᾷνε
μ' ἀπαλὸς κυματισμοῦς,
Πότε πάλι μπρὸς τοῦ βόρσκει
—ἀγριοῦς, φοβεροῦς γροθιμοῦς

Ὅμοια κι' ἡ ζωὴ μας ἔχει
πότε γέλια καὶ χαρὰς,
Πότε βάσανα καὶ πίκρας
κι' ὥρες μαύρες τρομερῆς,
Ἀργυροῦλα Παπαδάκη
Β. τάξις Γυμνασίου

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΦΩΛΙΑ

Αὐτὸ χαρούμενα πουλάκια
σ' ἓνα φουντωτὸ κλαδί
Κεῖται μιὰ μικρὴ φωλιά
κι' ὅλο τραγουδοῦν μαζί.

Ἐκεῖ εἰν' ἀσφαλισμένη
ἀπ' τὰ χέρια τῶν παιδιῶν
Ἡ φωλιά ἡ πενιμένη
ἀπ' τὸν ὄγαδὸν θεόν.

Χρυστόδ. Παπαδάκης
Γ' τάξις Γυμνασίου Βάμου

Η ΜΕΛΕΤΗ

Προσεκτικὴ καὶ σκεπτικὴ
μεσ' τὸ βιβλίον βυθισμένη
Κάθεται ἡ μαθήτρια
καὶ ἀνυπόμονα προσμένει

Ἀφῆσε τώρα καὶ τὰ παιγνίδια
καὶ προσηλώνεται γιὰ μιὰ
στιγμὴν

Εἰς ἐκεῖνα πούχουν σημασία
κατόπιν παίζει χαροπὴ.

Προσεκτικὴ καὶ σκεπτικὴ
μεσ' τὸ βιβλίον βυθισμένη
Ἐνῶ ἡ φύσις χαροπὴ
γλυκὰ τὴν νε προσμένει
Ἡλένη Νευράκη
Β' τάξις Γυμνασ. Θηλέων

Ἡ Ἡ

Ὅσον ἡ νύκτα προχωρεῖ
τὰ φῶτα σβύνουν ἓνα—ἓνα
Κάμπος καὶ δένδρα καὶ βουνὰ
βαθεῖα εἶναι τώρα κοιμισμένα

Μὰ ἡ καλύβα ἡ μακρονή
γιατ' εἶναι ἀκόμα φωτισμένη;
Ἡ κάποιος ἄνθρωπος γεννιέται καὶ
Ἡ κάποιος τυχερὸς πεθαίνει
Αἰλὶκα Μαραντάκη
Τάξις Γ' Γυμν. Θηλέων Χανίων

ΕΞΥΠΝΑ & ΚΟΥΤΑ

Ἡ μητέρα τοῦ Τάκη ἐξηγᾷ εἰς
αὐτὸν ἓνα γεωγραφικὸν χάρτην,
—Νὰ βλέπεις λέγει εἰς οὐτόν,
αὐτοὶ εἶναι οἱ ποταμοί, αὐταὶ
αἱ λίμναι, καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ ση-
μεῖα εἶναι αἱ πόλεις.

Ὁ δὲ Τάκης δεικνύων τὰς
γραμμὰς αἰτίνες παριστάνουν
τὰς μεῖρας τοῦ μήκους καὶ τοῦ
πλάτους

—Καὶ αὐτὰ εἶναι τὰ τηλε-
γραφικὰ σύρματα αἱ, μαμά.

—